

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Virum Statsskole

1957-1982

VIRUM STATSSKOLE

1957-82

Indhold

- 4 Inger-Lise Andersen:
Skolens ansigt
- 15 Flemming Olsen:
Folke Roikjer
- 20 Stig Bülow og Mads Pedersen:
Ole Rindung
- 22 Poul O. Andersen:
Træk af Virum Statsskoles historie
- 25 Svend Sporning:
Biologi og lejrskole
- 28 Erik Møller Jensen:
Idræt
- 32 Jens Hejrskov:
Aktiviteter uden for skolen
- 34 Jytte Lawætz, Silja Renault og Jens Østergaard:
Frivillig musik - kor og orkester
- 39 Jørgen Zeeberg:
Teatervirksomhed
- 47 Inger-Lise Andersen:
Kældereren
- 53 Malene From:
Skolens overophedede mangfoldighed
- 53 Anne Mette Vestergaard:
Brev fra Anne Mette
- 54 Jens Münster-Swendsen:
Ex -
- 58 Alfabetisk fortegnelse over skolens
tidligere lærere
- 60 Alfabetisk fortegnelse over skolens
nuværende lærere
- Omslagsbilleder (foto Gunnar Bay):
Kreativdagen 1981 - Formningstime
- Redaktion: Inger-Lise Andersen og Stig Bülow
- Trykt i Nørrebros Bog- & Offsettryk ApS

Hver artikel i dette skrift bidrager til Virum Statsskoles historie med dens historier, myter, legender, anekdoter og traditioner. Vi ved, at skriftet vil blive læst med genkendelsens glæde og indforståethedens fryd af inderkredsen omkring skolen. Men vi sender også skriftet ud til videre kredse, fordi vi tror, at beretningerne også dér vil vække interesse.

Og hvorfor tror vi nu det? Jo, vel nok fordi vi tror, at beretningerne om livet på Virum Statsskole - som i et brændglas - viser et formindsket billede af perioden 1957-82. Næppe en objektiv sandhed, men et rigtigt billede af det, der skete i gymnasieskolen i denne periode, fordi vi oplevede det således på Virum Statsskole.

- - -

Men om fremtiden står der næsten intet. Så man må nøjes med mine forhåbninger, som måske slet ikke hører hjemme i dette skrift fyldt af »tilbageblik«. Men, igen med troen på, at det lille billede af skolens nærmeste fremtid - som igennem et fortryllet spejl - afbilder omverdenen, voves dette bidrag til fremtidsforskningen:

At den brandhægede bygning vil blive genopbygget, ikke i samme skikkelse som før, men således, at den vil tilgodese de fremtidige brugeres krav og ikke kun opfylde de nuværende brugeres ønsker.

At de kreative fags muligheder, indenfor og udenfor skoletiden, udvides væsentligt ved, at faciliteterne for idræt og musik tilgodeses, mulighederne for film, teater og foredrag øges, formnings og kunstforståelses

forhold forbedres, samtidig med at miljøet for såvel elever som ansatte reformeres væsentligt.

At elevernes og lærernes bestræbelser for at åbne skolens verden ud imod såvel det nære som imod det fjerne vil lykkes; bl.a. ved endnu flere ekskursioner i Danmark og studierejser til udlandet; ved at skolens kontakt med det lokale samfund, med hjemmene og folkeskolerne omkring os bliver så tæt, at skolens verden ikke mere vil blive opfattet som en verden for sig.

At samarbejdet imellem eleverne og lærerne omkring de tilbud, skolen kan give, vil blive styrket, så Virum Statsskole bliver et endnu bedre sted at være.

- - -

God fornøjelse med skolens jubilæumsskrift.

Virum, d. 27.10 1982

Ole Sv. Andreasen

Skolens ansigt

Ud fra overskriften skal man ikke vente sig et officielt portræt, lige til at indramme og hænge op. Hellere en skitseblok med forskellige forsøg på at fastholde hvordan ansigtet skifter udtryk og ændrer sig med årene.

Selve byggefasen ligger før min tid, men jeg kender den fra skolens arkiver med arkitekt- og ingeniørtegninger, brevvekslinger, avisudklip og fotografier. Der kunne jeg let være blevet hængende, for materialet taler sit eget fængslende sprog om initiativer og målbevidsthed. Her lægges grunden til *et hus* hvor mange mennesker skal samles, afløse hinanden og få mulighed for at bruge sig selv og gro.

Da jeg som nybagt kandidat mødte til min første samtale med Folke Roikjer en lys dag i marts 59, var skolen i sit andet år. Ung og smuk. Arkitekt Havnings bygninger lå foran mig i al deres håndværksmæssige harmoni af gedigent materiale og fine proportioner, og det var også godt at komme indenfor. Huset var beboet, i funktion, på samme tid færdigt og i udvikling.

Virum Statsskole bestod dengang af et gymnasium samt en mellemskole der også kunne afsluttes med realeksamen. Men mellemskolen blev allerede i august 61 afløst af den nye realafdeling, og det sidste hold elever med den gamle realeksamen dimitteredes i 1964.

Samme år efter sommerferien begyndte grendelingen i gymnasiet, idet den matematiske linie fik en naturfaglig og en matematisk-fysisk gren, mens den

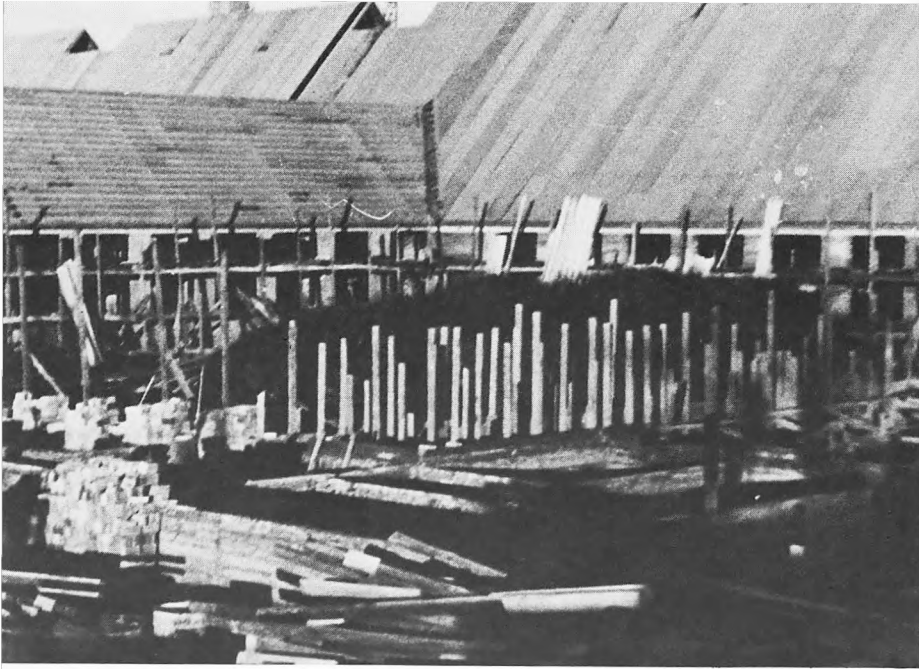
sproglige linie blev delt i en rent nysproglig gren og nysproglig gren med musikspeciale.

Forinden havde skolen haft sin hidtil eneste forsøgsgren, den naturvidenskabelige, der havde et treårigt forløb og omfattede to årgange fra 1958–62.

Skolen har således ikke været et udpræget forsøgs-gymnasium, men der har dog været flere forsøg i enkeltfag, f. eks. med skriftlig græsk efter at klassikergrenen i 66 blev oprettet, og i matematik på den sproglige linie. Desuden har matematikerne i årene 1969–71 haft forsøgsundervisning med en datamaskineterminal, og musik, fransk og biologi har haft forsøgsordninger med eksamensformerne. Men andre ønsker, f. eks. med kemi eller med fransk som liniefag, kunne ikke samle flertal i lærerrådet.

Realafdelingen bestod endnu nogle år og gjorde det muligt at lære eleverne at kende gennem et længere forløb end gymnasietiden alene. Men fra 1970 var den under afvikling, idet Direktoratet (som der stod i årsskriftet) havde »dispenseret fra kravet om, at der til en gymnasieskole skal være knyttet en realafdeling.« Da den i 1971 gik ud, kom HF-klasserne ind. Samtidig skete overgangen til den nye gymnasieordning.

Heller ikke HF-klasserne fik lov til at blive på Virum Statsskole, og fra august 79 var skolen udelukkende et gymnasium med mange spor. Valgmulighederne var siden 1975 udvidet med den samfundsfaglige gren på såvel sproglig som matematisk linie, og fra 1980 kunne også matematikerne vælge musikspeciale. Dette sid-

Gymnasiegården i byggefasen

- og 25 år senere.

ste var et gammelt ønske fra elevside. Det blev første gang fremsat i oktober 71.

Med så mange valgmuligheder kunne det blive svært at sikre det nødvendige antal elever til den enkelte gren, og det gik da også sådan at det foreløbig sidste hold klassikere dimitteredes i 1979. Risikoen for at grenene gensidig kan udrydde hinanden har derfor været et ofte fremført modargument, når ønsker om nye grene eller forsøg er blevet fremsat, især efter at prognoserne peger i retning af dalende elevtal.

Endnu har vi ikke for alvor mærket nedgangen. Skolen har i lang tid været overbelastet, og adskillige referater fra lærerrådsmøderne vidner om skema- og lokalproblemer. Efter den store brand i juni 82 er pladsforholdene alvorligt forværret – men viljen til at overvinde vanskelighederne er der ikke noget i vejen med. Musik og idræt som blev hårdest ramt, har taget problemerne med ukuelighed.

Skolens historie og ansigt er naturligvis et spørgsmål om meget andet end lokaleplads og de forskellige líniers afløsning af hinanden. Udviklingen inden for de daglige forhold kan nok give nogle af veteranerne anledning til nostalgi – mig selv inclusive. Men jeg behøver bare se i protokollerne (eller mine dagbøger), så ser jeg blåt på hvidt at de gamle dage ikke *kun* var en yndig tid.

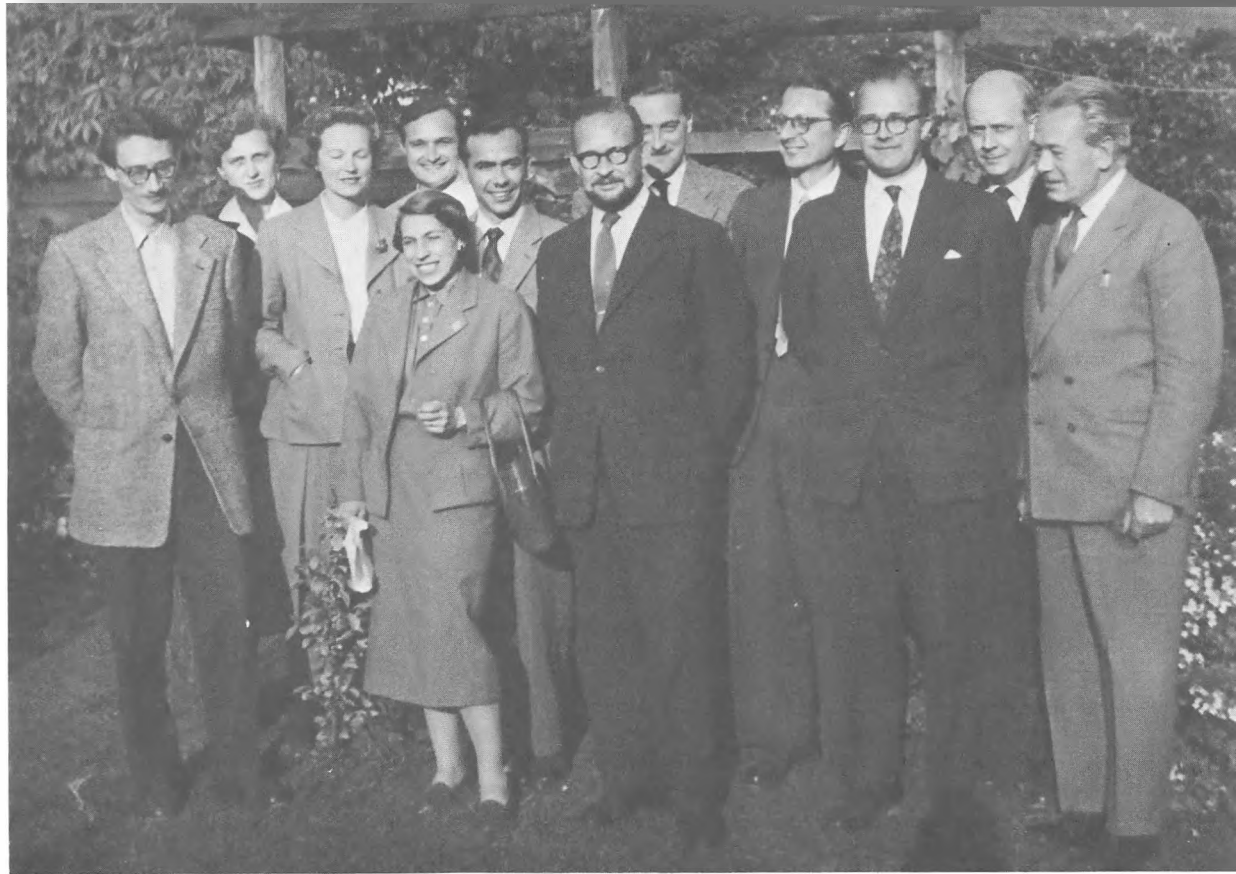
Den gamle gymnasieordning var relativt enkel, administrativt som fagligt. Demokratisk var den ikke; men

fordi den blev administreret med skønsomhed står den smukt over for den nuværende ordning, som nok giver større medindflydelse, men stiller uhyre krav til de mange kokke hvis maden ikke skal fordærves.

Det hører med til det tidlige billede af skolen at lærerkollegiet blev opbygget så gennemtænkt. »De tolv apostle« som Rektor først udså sig, var erfarne, håndplukkede folk i forskellige aldre, og de blev gode kolleger for den række af novicer der siden kom til. Selvfølgelig kunne der være vanskeligheder, inden man fik slebet hinanden til og novicerne kom over deres pædagogiske børnesygdomme. Men der var alligevel overskud, og nedslidning var nærmest et fremmedord. Arbejdsbyrden var dengang som nu meget stor, men fordi der var så klare linier at gå efter og en udbredt entusiasme i huset, kunne man holde til utrolig meget.

Det hjalp også at forholdet mellem elever og lærere var præget af tillid, og elevernes videbegærlighed kunne sagtens måle sig med de faglige krav der mødte dem. Som lærer måtte man stå tidlig op for at klare deres forventninger til undervisningen.

Karaktergivningen var et lige så ubehageligt arbejde som nu, men værst var dog oprykningsmøderne hvor det ikke bare gjaldt vejledende bedømmelser. Der var tale om afstemninger der stod ved magt. Møderne strakte sig som regel over to dage på hver seks til ni timer, og uanset hvor mange elever der blev sat til drøftelse, blev hvert enkelt tilfælde indgående behandlet og tog den tid det måtte tage (undertiden også længe-

*Folke Roikjer blandt 11 af de 12 apostle (Jens Østergaard mangler).
Forrest: Paul Nakskov, Vibeke Bjernum, Rektor, Stig Bülow, Steen B. Böcher.
Bagest: Elisabeth Bagger Rasmussen, Ida Rasmussen, Ole Rindung, Ib Hemmingsen, Flemming Olsen,
Svend Sporning, Niels Knudsen.*

re). Bagefter var man lige til at feje op – undtagen Rektor der gik i gang med brevene til dem der ikke havde klaret årsprøven, hvorefter pedellen blev sendt ud med jobposten i nattens mulm og mørke.

Selv om den gamle gymnasieordning indeholdt meget obligatorisk stof, var det daglige arbejde ikke snævert eksamensrettet, og skolen blev et sted som eleverne knyttede sig til, også uden for skemaet og efter studentereksamen. Et kuriøst vidnesbyrd om deres tilknytning er den lange række af elevgaver, som årsskrifterne udførligt omtaler: kridttidsforsteninger, galdesten, en drosselrede, illegale blade og aviser fra befrielsesdage, en forgiftet javansk kris, aske og lava fra Vesuvs udbrud i 1944, båndfilm fra USSR, Randers bylov fra 1609 i facsimile, torsk til dissektion, kunstkalendere og meget mere.

Men tilknytningen viste sig især i de mange aktiviteter som foregik efter skoletid. Nogle af dem er omtalt andetsteds i festskriftet, og derudover kan jeg nævne skakklubben som eksisterede i over ti år, de politiske fraktioner (der blev oprettet så snart Undervisningsministeriet i 62 havde givet lov), jazzklubben, gymnasieforeningen, en studiekreds i klassisk musik og kontakten med ØK's »Basra«, som var skolens adoptivskib.

Omgangen mellem lærere og elever var noget mere stilfuld end nu, blandt andet på grund af titler og Deform, uden at det gik over til unaturlighed. I kollegiet var vi selvfølgelig dus (undtagen med Rektor og det per-

sonale, der nu betegnes TAP'erne), men over for eleverne omtalte vi som regel hinanden med titel og efternavn, og sådan figurerede vi også i årsskriftet, endda opstillet efter anciennitet. Først i 1966 blev vi nævnt alfabetisk. I øvrigt vidste vi udmærket, hvad eleverne kaldte os imellem sig, og overgangen til du og fornavn anrettede ikke (selv om den blev drøftet i skolebladet) noget der bare mindede om et jordskælv.

Skolens første ordensregler var kortfattede som Faldvov og bredte sig siden over indtil fire sider i årsskriftet – samtidig med at respekten for dem aftog tilsvarende. Inden skolen blev et rent gymnasium, var der særregler for de forskellige skoleformer på visse punkter, men det viste sig svært at følge dem op, og da det var meningsløst at dekretere regler, som »bare var til for at blive overtrådt«, svandt reglementet med tiden ind til et mere rimeligt omfang og indhold.

Traditioner dekretes ikke – ihvertfald ikke de ægte. De gror frem, og der kan godt være ukrudt imellem. For mange mennesker er en skoles traditioner næsten identiske med dens ansigt; om de har ret, er nok mest et definitionsspørgsmål. Men det siger alligevel en del om skolen, hvad der får mulighed for at gro på stedet.

På en splinterny skole findes der forståeligt nok ikke lokaltraditioner, men som led i rækken af gymnasier har skolen spiren i sig til nogle allerede eksisterende, f.eks. skik og brug omkring 3.g's sidste skoledag og omkring translokationen. Ved indvielsen fik skolen og-

så sin fane og dermed det ceremoniel, som hører flaget til.

Virum Statsskole har ikke haft travlt med at samle sig traditioner, og pompøse er de heller ikke blevet. Men der er stil over Carl Nielsens Festpræludium, som altid har været studenternes indmarch ved translokationen, og musikken er blevet så tæt forbundet med den særlige lejlighed, at når man ellers hører den, myldrer associationerne frem: den tætpakkede sal, de store blomsterdekorationer på forscenen, Rektor med ridderkors, 2.g'erne, der pynter vogne med bøgeløv og Martiniballoner, lugten af hestene, forældrene med kameras om halsen, den særlige blanding af vemod og glæde ved at sende en årgang af sted, og lyset fra den lunefulde sommerhimmel over skolens tegl.

Til foråret hørte, allerede da jeg slap ind, den poetiske tradition at eleverne fik fri, når den første påskelilje på skolens grund sprang ud. Nu er den slags fridage luget væk fra højere sted, men 2.g's fest efter skolekomedien i marts er stadig en forårstradition. En vinters intense samarbejde er værd at fejre.

Den kæmpestore adventskrans i salen har vist nok også »altid«
hørt til husets traditioner. Den havde ikke bare fire lys, men lige så mange, som der var skoledage i december, og de blev tændt et for et ved morgensangen. Så kom der jo tider, da morgensang ikke længer var sagen. Højskolesangbogens repertoire lå noget fjernt fra elevernes virkelighed – bortset fra Nordahl Griegs »Til ungdommen«
og Chr. Winthers »Flyv

flugt, flyv«, som havde lokalpatriotisk interesse. Men minsandten om ikke der mødte en deputation hos Rektor og anmodede om både krans og morgensang i december. Og det fik de selvfølgelig.

Nu er salen jo brændt, og det skønne træloft får vi aldrig igen. Men man kan da håbe, at den store krans også kommer til at hænge under det nye loft.

Omkring skolens fødselsdag har skik og arrangementer varieret en del, men indøvelsen af Les Lanciers har slået rødder. I de tidlige år var den et stilfuldt anliggende, senere på grænsen til trafikkaos, blandt andet på grund af deltagernes antal. Forsøg på holddeling brød sammen hvert år – for det gjaldt naturligvis om at være med så mange gange som muligt.

Sidst i 1960'erne og ind i 70'erne indtraf der så mange forandringer, at skolens ansigt næsten ikke var til at kende igen. I januar 69 oprettedes det første lærerråd, i august året efter blev den gammeltestamentlige seksdages arbejdsuge afløst af femdagesugen (og weekenkult), og i maj 71 vedtog lærerrådet, at skolen skulle skifte fra hjemmeklasse- til fagklassesystem. På samme møde blev der givet grønt lys for at arrangere en introduktionsuge for de nye elever, der efter sommerferien skulle i gang med den nye gymnasieordning.

Forfatningsændringen i 69 havde gjort kollegiet til andet end en rådgivende stænderforsamling. Som lærerråd skulle vi nu forvalte mange beføjelser og selv

udarbejde vores forretningsorden. Opgaverne blev fordelt på en lang række udvalg, og maskineriet kørte noget tungt, men bevægede sig dog. Det var ikke så lige til at bestride den ny værdighed og blive fortrolig med proceduren, og der viste sig også flere interessermod-sætninger end tidligere, fordi et generationsskifte var begyndt at markere sig. Men de skiftende lærerrådsformænd har været afbalancerede folk og varetaget deres vanskelige embede samvittighedsfuldt og skønsomt.

Med forfatningsændringen fik også eleverne en længe ønsket medindflydelse (selv om mange fandt den utilstrækkelig). Skolen har altid haft et elevråd, bestående af klassernes tillidsmænd, men af de skiftende formænds rapporter fremgår det, at aktiviteterne samlede sig om forskellige serviceopgaver. Det var i længden utilfredsstillende og medførte ligegyldighed fra elevside over for rådets arbejde. Størst tilfredshed spores i rapporten fra 1969-70, men i det år blev eleverne også præsenteret for en usædvanlig udfordring: på grund af strejken i august-september manglede skolen de fleste af sine lærere, og eleverne måtte derfor i vid udstrækning medvirke til at opretholde undervisningen.

Under den nye forfatning fik elevrepræsentanter adgang til og taleret ved de dagsordenpunkter på lærerrådsmøderne, som angår elevforhold. Samtidig oprettedes Samarbejdsudvalget, hvor de har stemmeret på lige fod med udvalgets lærere.

Sigtet med reformerne er klart nok en demokratiseringsproces, og det siger næsten sig selv, at den i første omgang rejste flere problemer end den løste – det gælder sandsynligvis også for andre skoler.

Det skyldes ikke udelukkende ordningerne i sig selv, men også ydre forhold. Det igangværende ungdomsoprør skabte en tillidskrise, og den stærkt øgede tilgang til gymnasiet resulterede i alt for høje klassekvotienter. Desuden kom de nye elever med andre forudsætninger og forventninger til skolen, og dette sammen med overgangen til den nye bekendtgørelses fagbeskrivelser præsenterede lærerne for et nærmest undergravende arbejdspress. Dertil kom at det skortede svært på penge til de nødvendige undervisningsmidler og på tid til efteruddannelse.

I den forbindelse virker det grotesk, at der blev ofret penge på med trykluftbor at mejsle de gamle katederforhøjninger bort og dække gulvene med tæpper fulde af statisk elektricitet. Jeg ved ikke, om det skulle være et led i demokratiseringsprocessen – vi blev i hvert fald ikke mere »lige« af den grund. Tværtimod kunne små folk ikke udnytte de nye tavlers øverste del, med mindre disse kunne hejses ned eller af og til faldt ned af sig selv.

Skolen var ikke længer det hus, den engang havde været. Overgangen til fagklassesystemet gjorde eleverne »hjemløse«, og virkningen forstærkedes af femdagsgens opskruede tempo (der var dog ingen, der

*Nogle af de videbegærlige.
Fysiktime i 2x 1959.*

De første studenter kører ud. Juni 1960.

længtes efter den gamle arbejdsuge). Det hjalp kun foreløbigt, at skolen prøvede at tage vel imod de nye elever med introduktionsugens arrangementer; og ønsker om emnedage, udlandsrejser og vinterferie viser tydeligt at den normale undervisning ikke forekommer særlig tiltrækkende, men måske ligefrem irrelevant. Det er gået hårdt ud over fremmødet og har nødvendiggjort skærpet fraværskontrol, et tidkrævende og surt arbejde for dem, som har taget det på sig. Bedre er det ikke blevet, efterhånden som eleverne har påtaget sig stadig mere erhvervsarbejde, og anset det for rimeligt at skolen tager hensyn til det.

Der er stadig aktiviteter på skolen uden for skematid – men skemaet har bredt sig over flere af dagens timer på grund af overbelastningen, så det er forståeligt, at f.eks. tilbud om studiekredse har haft beskeden tilslutning, og at mange 2.g'ere har betænkt sig på at melde sig til skolekomedien.

Det førmtalte ungdomsoprør ytrede sig ikke som markante aktioner her i huset, men generelt som en holdningsændring, dels i den enkelte undervisningssituation, dels i selve behandlingen af huset og dets faciliteter. Men i svineriet og de forskellige former for hærværk var der også en god portion selvopgivelse og tilkendegivelse af vantrivsel.

Modforanstaltningerne har stort set været symptombehandlinger, fordi det synes uden for rækkevidde at angribe de egentlige årsager.

12 Allerede på oktobermødet i 71 klagede eleverne over fagklassesystemet samt fremsatte ønske om at få

gjort noget ved den uindbydende frokostkælder – et af de hjemløses få opholdssteder mellem timerne. De fik da også nogle bløde stole og lave borde i 73, men ellers kom det til at vare ti år, før der blev gjort noget ved disse ønsker.

Samtidig med anskaffelsen af hyggemøblerne blev festsalen indrettet som læsesal, men måske fordi der var rygeforbud i salen (eller for højloftet til at man kunne samle sig) fik den ikke nogen overvældende søgning. Udnyttelsen blev anderledes effektiv, da idræt senere fik lov til at anvende den.

Den 7. maj 1973 blev det forsøgsvis vedtaget, at eleverne kunne vælge hvilke fag de ønskede at gå op i ved årsprøverne (naturligvis bortset fra afsluttende fag). Det medførte et omstændeligt tilrettelæggelsesarbejde for lærerne, men gav bedre motivering for årsprøverne, og ordningen er siden blevet permanent.

Skolens studievejledere har gjort et stort arbejde og haft mulighed for at behandle andet end symptomer. Men det gælder individuelle tilfælde, og trivsel i almen forstand kom først 1975 på skolens dagsorden. Dengang afholdt eleverne en møderække om emnet, og i 1979 nedsatte lærerne et trivselsudvalg, selv om der var delte meninger om muligheden for at gøre noget reelt ved problemerne. Hvem kan stille den rigtige diagnose? Hvem er egentlig behandlere, og hvem er patienter? Det forventes at lærerne optræder som behandlere, men de kan jo have det lige så elendigt som eleverne.

Noget kan tyde på at billedet er ved at vende. Den op-

*Pædagogisk Weekend i august 82.
Lizzie Bitsch og Flemming Olsen i intens
samtale.*

*Salen i december med den store krans under loftet.
(Foto: Exact).*

givende holdning ser ud til at blive afløst af voksende og gensidig god vilje. Det er nu både vedtaget og iværksat, at 1.g-klasserne skal have hjemmeklasser – selv om det giver de ældre klasser et forringet skema. Og i maj 81 genfremsatte eleverne deres ønske om at gøre noget ved frokostkælderens, denne gang som et led i den kommende introduktionsuge. Planerne gik ud på at arrangere en kreativ-dag som kunne bidrage til skolens forskønnelse.

Selve dagen, den 7. september 1981, kom med det vidunderligste vejr, og eleverne mødte mand af huse og gik i gang med at rense og male frokostkælder og forhal, samtidig med at mindre og kæmpestore billeder blev til som kollektive arbejder og siden hængt op rundt om på skolen. Hele det komplicerede foretagende (bl.a. med bespisning og underholdning) blev afviklet efter planen og i højt humør. Alle ængstelser for at det skulle opløse sig i øl og kaos blev gjort til skamme.

På det seneste er bestræbelserne fulgt op ved lærernes tilslutning til den pædagogiske weekend på Magleås, hvor bl.a. de igangværende gymnasieforsøg rundt om i landet blev diskuteret. Noget praktisk resultat har hidtil ikke vist sig, men der var en åbenhed på mødet mellem de forskellige interessegrupper, som var inderlig tiltrængt.

Forinden er der jo sket det, at skolens hovedbygning brændte efter translokationen i 82. Klokken 14.39 gik skolens ur i stå. Noget var blevet »aldrig mer«, og en forklaring får vi sandsynligvis ikke. Men det er også vigtigere igen at få sat det ur i gang.

Folke Roikjers udtryk »skolens ansigt udadtil« er tit blevet ironisk kommenteret, som om det drejede sig om at holde masken eller facaden. Men han sagde udtrykkeligt *ansigt*, og den som kender Tom Kristensens novelle om de forsvundne ansigter, vil vide at ansigt betyder identitet.

Inger-Lise Andersen

Folke Roikjer

Det var en lykke for Virum Statsskole, at dens første rektor, Folke Roikjer, var en mand hvis tidligere virksomhed havde gjort ham til en trænet og dygtig forhandler, der var fortrolig med cirkulærer og bekendtgørelser, erfaren i organisationspolitik og, ikke mindst, velanskreven i ministeriet og, som det dengang hed, undervisningsinspektionen. Det er naturligvis altid en vældig opgave at starte en ny skole, men i 1957 var den store tilgang af nyoprettede gymnasier slet ikke begyndt; der var ikke oprettet nogen ny statsskole siden Reformationen, så man havde ingen mulighed for at drage sammenligninger eller øse af erfaringer.

Et karakteristisk træk ved Roikjer var hans rankhed. Den oplevede vi rent konkret, når han færdedes på gangene, eller når han hver morgen med sine knirkende sko skred op ad midtergangen i festsalen for at lede morgensangen, mens alle rejste sig; dengang ansås det ikke for udemokratisk at man viste sin respekt for embedet og dets indehaver ved at rejse sig.

Hans rankhed kom også til udtryk i den måde, hvorpå han kæmpede for og gennemførte sine synspunkter, det være sig over for ministerium, lærerkollegium eller elever. Han var i alle forhold stædig i fastholdelsen af, hvad han mente, der krævedes. Han elskede møder, måske især at lede møder (hvad han gjorde fortræffeligt) og træffe afgørelser; han var en dreven debattør og respekterede derfor især den diskussionspartner, der kunne formulere sig koncist. Han hørte na-

turligvis på alle meninger, men han kunne være urokkelig som en klippeblok, og han gik sandelig ikke af vejen for en strid, ligesom det ikke altid var behageligt at komme på tværs af ham. På den anden side var han alt andet end underdanig over for højere myndigheder, og han leflede ikke for popularitet; man kan ikke sige om ham, at han tilrettelagde sit eftermæle.

Selv om Roikjer nok var det, som man i dag ville kalde et autoritært menneske, ville det være ganske misvisende at sige, at han styrede skolen diktatorisk. Han var den loyale statsembudsmand, der sørgede for, at skolen fungerede og at ting blev gennemført uden unødigt bureaukrati. Navnlig i skolens tidlige år levede vi under en slags oplyst monarki med lige tryk på begge ord. Det betød ikke, at alle, der havde deres virke på skolen, var enige eller udelt begejstrede, men alt i alt blev Virum Statsskole en god arbejdsplads, for Roikjer var ubestrideligt en dygtig leder. Skolens ansigt udadtil – et af hans yndlingsudtryk – var harmonisk, ligesom dens omdømme ikke bare i distriktet men sågar i hele landet var særdeles fornemt.

Roikjers rankhed viste sig også i hans holdning til de sygdomme, der ramte ham i de senere år. Han mødte sin sukkersyge frygtløst, nægtede at anerkende den og skånede ikke sig selv; men efterhånden tvang hyppige og stadig alvorligere anfald også af andre sygdomme ham til at reducere sin arbejdsindsats, der i hans bedste år havde været legendarisk, ligesom han blev nødt

til at lægge sin arbejdsrytme om; i sine yngre dage kunne han nøjes med et minimum af søvn og arbejdede egentlig bedst efter midnat.

Men på intet tidspunkt pylrede han om sig selv, for han var et totalt usentimentalt menneske. Han kunne virke tilknappet og havde ikke let ved at komme i kontakt med andre mennesker; han var selv ked af, at hans facon uden at han ønskede det, kunne virke noget distant. I mange år tiltalte han lærerkollegiets medlemmer med titel og efternavn, og skolen havde været i gang henvendt 15 år, før han foreslog at vi skulle være dus med ham. Dette betød imidlertid ikke, at han var uomgængelig eller kold, og den der skriver disse linier er ham tak skyldig for mangen både munter, uforpligtende og givtig snak på tomandshånd. Eleverne oplevede ham da heller ikke som en brysk tyrann, men nok snarere som en lidt reserveret, måske ligefrem blufærdig rektor. Roikjer bar aldrig hjertet uden på blusen, og han sovsede sig ikke ind i kunstig eller pseudo-indforstået omsorg for eleverne, men dette betød langt fra at eleverne for ham bare var en samling anonyme størrelser.

Både som menneske og som rektor var han kontant og nøgtern, hverken festlig eller sprudlende, men alligevel i besiddelse af en tør humor, der især kom i anvendelse overfor forstillelse eller tomt pral. Uden at være storsnudet kendte han sit eget værd: han nød at være »høvdingen i Virum« og mente vist egentlig, at rektorer var en særlig udvalgt skare. Det skal dog straks tilføjes, at han ikke var besat af magtbrynde, ej heller udnyttede han konsekvent den betydelige indfly-

delse, der dengang lå i rektors hænder. Han havde sit eget adstadige tempo, som intet i denne verden kunne få ham til at ændre. Det spontane slap han ikke altid godt fra; men når han tog sig tid til at forberede sine mundtlige indlæg, var resultatet imponerende: hans dimissionstaler – der blev skrevet sent om natten efter timelange oprykningsmøder – var vægtige og rammende i indhold og elegante og præcise i formen, ligesom alt, hvad han gav fra sig i skriftlig form, bar præg af en fornem sprogsans og var en nydelse at læse.

Hans kærlighed til dansk sprog og litteratur var dyb og ægte; ikke for ingenting var han elev af både Th. A. Müller og Vilhelm Andersen, og han vendte atter og atter tilbage til Johs. V. Jensens forfatterskab. Men hans talenter var flere: han besad en betydelig musikalsk sans, en overgang malede han post-naturalistiske billeder i kælderens til embedsboligen på Fuglsangvej, og han tømrede, snedkererede og malede i sit fornemme fritidshus i Asserbo, hvor han nok befandt sig bedre end noget andet sted.

Roikjer fik et beklageligt kort otium, og hans sidste år var vist ikke lykkelige. Virum Statsskole er begribeligvis ikke hans egenhændige værk, men han forstod at samle medarbejdere om sig, der var besjælede af en ægte interesse for på mangfoldige områder at gøre et godt stykke arbejde for skolen.

Som rektor huskes Folke Roikjer stadig med taknemmelig respekt på Virum Statsskole; mennesket Folke Roikjer får vi måske det bedste indtryk af, hvis vi erinder hans åbenlyse fryd, når han tændte sig en stor ci-

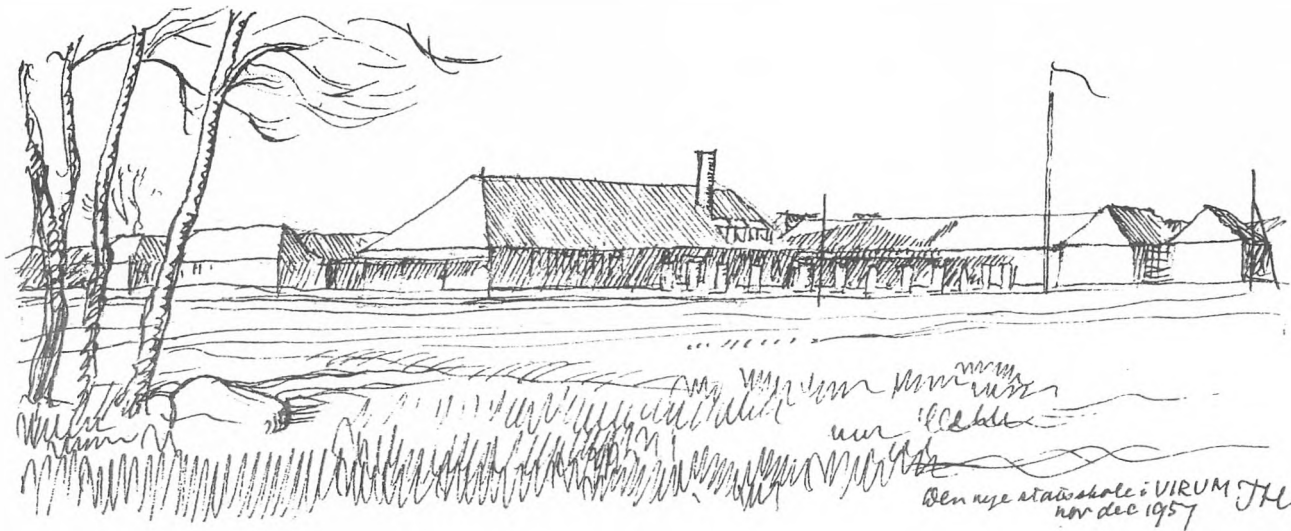
*Fra verdensflygtningeåret 1959-60.
Folke Roikjer ved 3. melles bod.
(Foto: Aarsdal).*

*Folke Roikjer i en dansktime i skolens første tid
(katederet endnu spejlblankt).*

gar ved indledningen til et timelangt og kontroversielt møde, eller hans værdige og dæmpede afskedstale til studenterne anno 1977, da han også selv forlod skolen, eller måske allermest det varme og stolte smil, da han af postbudet modtog kuverten med eksamenskemaet for det første kuld studenter i maj 1960.

Flemming Olsen

*Rektor med de første studenter
(Erik Kragh, Dan Møller og Lulu Lundin)
hejser skolens flag. (Foto: H. Nielsen).*

Ole Rindung

Da undervisningen ved Virum Statsskole startede i august 1957, var adjunkt Ole Rindung en af de 12 lærere, som rektor Roikjer havde samlet til varetagelse af skolens undervisning. Ole Rindung, som på det tidspunkt var 36 år, var allerede da en kendt person, udadvendt og aktiv og meget interesseret i sit fag matematik udvikling og placering i undervisningssystemet.

Han kom til Virum Statsskole fra Østersøgades Gymnasium, og han var på dette tidspunkt forretningsfører ved G.L. Kort efter sin ansættelse ved Virum Statsskole blev han fagkonsulent i matematik og medlem af opgavekommissionen for studentereksamen. Han arbejdede hele tiden meget intenst med sit fag, og både i sin tid som fagkonsulent og forinden, var han kendt af alle matematiklærere, blandt andet som foredragsholder ved vore efterårsmøder, hvor han på meget klar vis fremlagde matematiske emner.

Han var i spidsen for den gruppe af matematikere, som følte sig overbeviste om, at det pensum i matematik, som havde været næsten uforandret i årtier, nu på afgørende måde måtte ændres. Dette gjaldt såvel det reelle emneindhold som den formelle beskrivelse af de emner, der blev behandlet. Han var således med til at formulere de nye krav i faget, og den lærebog han skrev sammen med Erik Kristensen, blev den mest anvendte matematikbog den følgende årrække.

Efter nogle år ved Kildegård Gymnasium, blev han i 1977 rektor ved Virum Statsskole. I Ole Rindungs tid

som rektor prægedes Virum Statsskole såvel som gymnasieskolen i sin helhed af store samfundsmæssige ændringer. Således betød en stærkt forøget tilgang til gymnasiet, at dets karakter af studieforberevende skole svækkedes, og at der kom elevgrupper med andre forudsætninger og forventninger end de vante. Under de ændrede vilkår i 70ernes slutning kunne rektorembetet blive byrdefuldt.

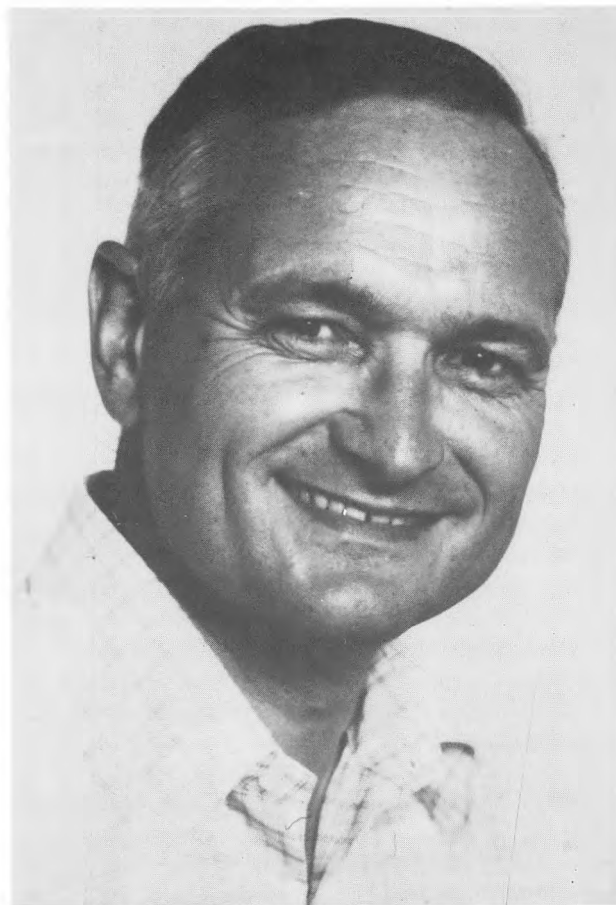
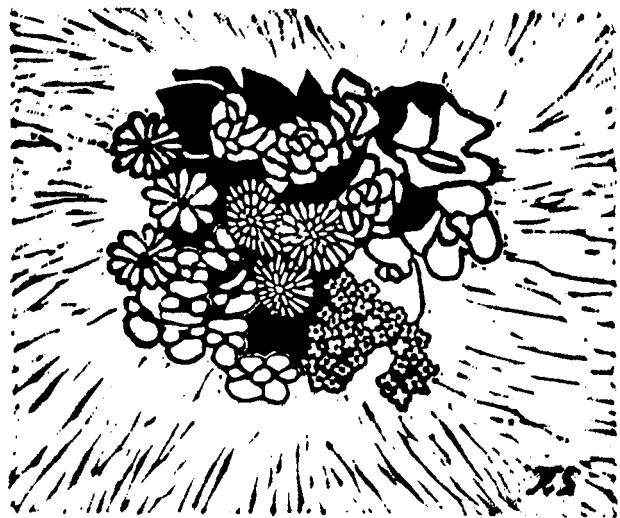
Imidlertid fastholdt Ole Rindung sine grundlæggende holdninger, nemlig en udpræget tillid over for skolens ansatte, og en menneskelig forståelse over for eleverne. Det bevirkede, at beslutninger ikke blev truffet ud fra fastlåste principper, men ud fra en skønsom vurdering af den enkelte situation, den enkelte lærers eller elevs forhold. Hans eget udgangspunkt er dels det høje faglige niveau og det stærke faglige engagement, dels en humanistisk almindelse i dens fineste form.

Desværre måtte Ole Rindung på grund af sygdom tage sin afsked den 1. marts 1982.

Stig Bülow

Mads Pedersen

Buketten udført af
Katrine Sandvad, 3x.

Ole Rindung.

Træk af Virum Statsskoles historie

For en del år siden lå jeg og sov under min medbragte dyne i et værelse på Hald, som dengang blev meget brugt til lejrskoler fra Virum Statsskole. Pludselig blev jeg vækket af en elev, der ruskede i mig og sagde: »Jeg skal have en dyne.«

Jeg holdt fast i, hvad jeg havde, og tilbød venligst, at han kunne låne det tæppe, som jeg jo alligevel ikke brugte, da jeg havde taget min egen dyne med. Han ville ikke have tæppet og sagde højt og vredt:

»Det er en *dyne*, jeg vil have.«

Det er sandsynligt, at han aldrig har tilgivet mig, at han ikke fik den.

Situationen var typisk for den tid (man kan selv sætte årstal på). Lærere var alene i kraft af deres erhverv reaktionære, elevfjendske, urimelige, udbytende og i det hele taget noget, der skulle bekæmpes. Det var i de år, da man også i Virum for alvor foreslog afskaffelse af lærernes særrettigheder, som for eksempel lærerværelse, lænestole, varmeplade i køkkenet og et sted at stille sin cykel. Den tid er gået – eller næsten da; det er stadig lettere at finde plads mellem elevernes biler end i cykelkælderer.

Men går man endnu længere tilbage, vil man måske komme til den slutning, at de lige beskrevne holdninger selv blot var tilbagesmæk fra andre holdninger, der havde drønet hårdt mod stranden og var på vej tilbage. Lad mig for eksempel minde om, at gangen mellem læ-

reværelse og kontorer var forbeholdt lærere, at en elev blev sendt hjem i tre dage for at have røget på drenge-toiletet (selvom det drejede sig om en dreng), og at elevernes cykler blev låst sammen med en lang kæde, forsynet med en gigantisk hængelås, hvis de var anbragt forkert i stativerne. Og lad mig i anledning af jubilæet minde om skolens valgsprog: »Flammende bål, giv os til mål, altid opad at stræbe.« Lige fra starten fandt de fleste det ækelt i al sin panegyriske forløjethed, og det eneste, der nu er tilbage af det, er skolens dertil hørende bomærke, der viser et antal flammer på vej opad, hvis det da i øvrigt anbringes upside up. At så valgsproget her på det sidste igen er blevet aktuelt, er en anden sag, der intet har at gøre med den oprindelige målsætning.

Det er klart, at Virum Statsskoles historie ikke er skolens alene. Ting og sager er kommet udefra, og man kan let forveksle den lokale historie med den mere generelle. Der er en verden uden for Virum. Et eksempel: Midt i tresserne begyndte alle vore elever pludselig at gå i ørkensko. Disse halvstøvler, der er så praktiske i ørkenen, bliver hurtigt til våde klatter i det danske klima. At sjokke rundt i dem på dansk novemberasfalt virker ikke rimeligt, men over hele landet gjorde gymnasiaster det samme.

Mere lokal var af Afghanerdillen. Den fandtes også andre steder, men var især udviklet hos os. Man køber

en næsten færdiggarvet fårepels, skærer lidt i den og syr sammen igen her og der. Så har man et klædningsstykke, der ganske vist ikke får en virumgymnasiast til at ligne en afghansk partisan, men som i hvert fald – især mod uroligt vejr – får ham til at lugte som bortkommet får.

Der var engang, hvor piger kunne få børn uden egentlig at ville have det, og på Virum Statsskole havde vi et bestemt år tre gravide piger gående. Drengene behandlede dem, som om de var eksplosionsfarlige, og gik og lukkede døre op, bar tasker og følte et kollektivt ansvar, som en moderne rødstrømpe ikke ville tro på. I øvrigt sagde de ude i byen, at nu måtte det snart høre op på Virum Statsskole. Jeg gjorde engang nogle forældre opmærksomme på, at vi selv i disse år kun nåede op på en beskedent procent af, hvad der kunne forventes af kvinder mellem 15 og 20 år ifølge de årlige statistikker, men fik at vide, at det »var noget andet«. Hvorfor det var noget andet, fik jeg ikke at vide, men det er givet, at sådan følte man.

Gymnasieelever var noget særligt, virumstudenter noget meget eksklusivt. De fik større studentereksamen end andre, klarede sig bedre på Universitetet og andre læreanstalter, og når deres studiekammerater talte om nye pædagogiske metoder, kunne de prale af, at sådan blev de undervist allerede i vores mellemskoleafdeling. Af og til kunne deres dygtighed irritere; vi fik for eksempel pålæg om ikke at undervise i naturfag ud fra engelske lærebøger. Det gav ingen problemer, men en

eller anden i direktoratet havde besluttet, at matematikere ikke kan læse udenlandsk (en beslutning, der vist i øvrigt aldrig er blevet omgjort).

Virum Statsskole ville få mange sider i den danske gymnasieskoles »Først og størst«. Arkitektonisk var vi den sidste af de »gamle« skoler. Men den første, der brændte. Vi var de sidste, der ophængte gipsafstøbninger, hvor triste karyatider kiggede tomt ud på det rugende andepar, og hvor en bleg Sct. Michael stak et tandbørstelignende spyd i gabet på en drage, der frådede i størknet gips som af Colgates med eller uden fluor. Men vi var også blandt de første, der tog gipsen ned igen.

Vi var en af de første skoler, der for alvor prøvede prefektsystemet (der i al korthed gik ud på, at eleverne skulle smide hinanden ud af klasseværelserne i frikvarteret). Og følgelig også den første, der erkendte, at det hele brød totalt sammen. – Man må huske, at det var på den tid, hvor forsøg stadig kunne vise andet end det, man havde bestemt på forhånd.

Efter at gipsen var blevet smidt ud, var vi den eneste skole uden kunstnerisk udsmykning. Det startede som en simpel kompetencestrid, men endte med, at repræsentanter for Statens Kunsthøjskole, omsider indkaldt, stående i vor ellipsoide forgårds ene brændpunkt og viftende med armene som sprællemænd blev enige om, at Virum Statsskole var »uegnet til kunstnerisk udsmykning.« Jeg hørte det selv, og det lød opgivende som en tatovør fra Nyhavn, der stilles over for en alt for

mager matros.

Men senere fik vi så alligevel den kunstneriske udsmykning: Ørva blev til hos os, og han har pyntet vore vægge helt op til skorstenen og helt ned til toiletterne. Man kunne på et vist tidspunkt finde ham overalt i Virum, på stakit, på fortove, på barnevogne, på pensionister, der stod stille bare et lille øjeblik. Nu er også Ørva ved at dø ud – skjorter med ham er på udsalg, og vi er igen kunstløse.

Virum Statsskoles historie er forbløffende broget i betragtning af dens kun 25 år. Vi har uddannet landsretssagførere og gurutilhængere og yngre læger (hvoraf de ældste er ved at blive lidt tynde i toppen). Vi har uddannet danmarksmestre i bodybuilding og en succesrig sprængstofbande.

Man vil forstå, at det altid har været muligt at lære noget på Virum Statsskole, hvis man ville.

Vi har prøvet mange ting. Ting, der er lykkedes, ting, der er gået i smadder. Men selv vore værste fejltagelser er ikke begået, fordi vi har villet brillere med moderigtige variationer i pædagogikkens slingrevals.

Poul O. Andersen

»Det har altid været muligt at lære noget på VS, hvis man ville.« Her et elevarbejde fra den årlige udstilling.

Biologi og lejrskole

Biologiundervisningen kan ikke undvære turene i det fri. Da forsøgsundervisningen med en biologilinie begyndte på Virum Statsskole i 1958 var også eleverne her opmærksomme derpå og ivrige efter at komme ud i naturen. Som resultat af et elevønske forsøgtes med et lejrskoleophold på Læsø. Hermed begyndte en tradition som fortsatte lige til september 1975, med et program som forblev næsten uændret også efter at den naturfaglige gren i 1964 officielt var blevet etableret.

Turene blev lagt i begyndelsen af 2.g, gerne omkring den 1. september. Begrundelserne for valget af dette tidspunkt var navnlig to, nemlig dels at give de naturfaglige elever, der jo er sammenbragt fra forskellige matematiske klasser, en særlig lejlighed til at blive ryttet sammen under frie og samarbejds-mæssige vilkår og dels give dem en særlig introduktion til grenens hovedfag, om hvilket de på forhånd kun har ret tågede forestillinger, da der ikke undervises i biologi i 1.g.

Et arbejdsprogram var planlagt hjemmefra med indledningsvis ret »dyre« ngleord som ledetråd, f.eks. botaniske formationsanalyser i strandeng, klit og hede, jordbundsundersøgelser, måling af mikroklima på eksponerede og på beskyttede lokaliteter, planter og dyr i ferske vande, kystens alger, på- og i fauna. Mange fandt, at de her på kort tid lærte »en forfærdelig masse biologi«. Og når en lille tørvegrav gennem fangst, mærkning og genfangst fik sit beboerantal af den store

vandkalv bestemt til et overraskende højt antal individer, vakte det kriblende forbavelse.

Undersøgelserne udførtes som holdarbejde. Det knyttede eleverne sammen i grupper, der som afslutning på dagens arbejde i marken fortsatte samarbejdet ved aftenens rapportskrivning.

Også individuelle interesser og aktiviteter blev der plads til, f.eks. fugleobservationer eller insektfangst ved sukkerlokning eller i lysfælde.

Erfaringer, iagttagelser og oplevelser fra denne lejrskole blev gang på gang i årets løb både i 2.g og i 3.g taget frem og nyttiggjort i undervisningen.

De første år boede vi på vandrerhjem, men snart blev sommerpensionatet Strandgården i Vesterø det foretrukne opholdssted, hvor fru Mortensen i stedets eftersæson gav os en fin forplejning og gode laboratorie- og arbejdsbetingelser og det til meget rimelig pris. Men som på alle områder foregik også her en udvikling. De samlede udgifter pr. elev var i 1965 90 kr. og måtte i 1975 sættes til 250 kr. for en seks dages tur.

De mange dejlige lokaliteter i det nordsjællandske område og længere omkring har også tit fundet anvendelse, både til time- og til dagture. En overgang arbejdede eleverne med en natursti i Rude Skov. Undertiden foretoges ekskursioner og lejrskoleophold i samarbejde med andre fag og deres lærere.

Den pionerånd, som var så fremtrædende hos elever

og lærere i de første år efter skolens start, fik sin særlige virkning i biologiundervisningen, da den naturfaglige gren oprettedes. I begyndelsen undervistes på basis af dupliserede materialer. Men da undervisningsministeriet efter OECD-mødet i Hellebæk i 1964 og bifaldet af BSCS på Colorado University, Boulder gav skolen tilladelse til at bruge den amerikanske sprogede Biological Science, Molecules to Man (Blue Version) som lærebog, fik pionerånden en yderligere stimulation til gavn for undervisningen. De pædagogiske principper i Blue Version videreføres i den til danske forhold bearbejdede udgave: Biologisk Forskning, som kom i 1968 og hvorfra både forsøg og metoder ofte har fundet anvendelse ude i naturen på ekskursioner og på lejrskole.

Svend Sporning

Det godmodige drilleri udfolder sig i skolens lange række af lejlighedssange. Her et par strofer om natursti og lejrskole fra Poul Andersens Mandalayvise:

*»Her har før en regnorm avlet i sin mageløse leg.«
Böchers hyggelige sedler ved Vorherres landevej.
»Hjorten tabte her sit horn,« »Haren misted her et hår.«
Alnaturens sure sandhed er, at alle ting forgår.
Ak, ideen var så stor: Navn ved al den ting, som gror.
Hvor er sedlerne i morgen? Hvor er sneen fra i fjor?
Vi skal også, du og jeg, ud til højre. Samme vej
som en flyvefisk, der fiskes og blir ædt i Mandalay.*

*Ud, hvor verdens visdom taler, ikke blot kulørte korts,
hvor de ti bud ikke gælder, og hvor Sporning går i shorts.
Tar de bort, ja helt til Rønne, hvor granitten gror i lag,
hvor en mand blir målt ved styrken af sin hammers hårde slag.
Ud, hvor lærerne gør gavn i naturhistoriens navn,
hvor de sidder hånd mod kind og ser på både stavn mod stavn.
Ud til flyvefiskesteg ad naturmetodens vej –
Skolefonden dækker gerne ekskursion til Mandalay.*

Steen Bugge Bøcher sammen med elever på naturstien i Rude skov. (Foto: Irving foto).

Ekskursion med Svend Sparring. (Foto: Irving foto).

Ombord på »Ophelia«. Prof. Gunnar Thorson demonstrerer Øresunds bunddyr for interesserede naturfaglige elever. Ophold på Marinbiologisk Station, Helsingør, efterår 1960.

Ildræt

1957 : *Gymnastik*

1982 : *Ildræt*

Et og samme fag? Eller er det helt anderledes i dag end for 25 år siden?

De fysiske rammer er de samme som ved skolens start i 1957: 2 sale à 10 × 20 m + et dejligt udendørs område til atletik og boldspil. Området er blevet moderniseret, bl.a. er en del af arealet blevet asfaltbelagt – var der nogen, der sagde »gummiasfalt«? En kort tid – ca. 3 år – var festsalen indrettet til badminton, men branden den 18. juni førte i jubilæumsåret idrætsfaciliteterne tilbage til niveau 1957.

Betyder det også, at aktiviteterne skal være de samme som i skolens første tid? Skal vi igen se adjunkterne Inger-Lise Andersen, Thorkil Christensen, Jørgen Wenzel og Ib Hemmingsen i de gamle sale? Skal gamle spil som rundbold og især langbold for pigerne genoptages? Vil Ib Hemmingsen igen have eftermiddagstræning i redskabsgymnastik, så eleverne kan erhverve gymnastikmærker i sølv og bronze, eller for at konkurrere i redskabsgymnastik med Sct. Jørgens Gymnasium?

Det vil næppe være nogen god ide; det vil nok være for fremmed for eleverne anno 1982, ligesom andre ting fra skolens første tid: Tænk blot på den arme elev, der kom til at betræde »barfodsområdet« med udendørs

fodtøj. Blev det opdaget, kunne han være sikker på en alvorlig reprimande fra gymnastiklæreren. (Til oplysning for den uindviede: »Barfodsområdet« er området med de hvide fliser i omklædnings- og baderum). Eller ved den elev, der ikke straks havde fået syet nr. i sit gymnastiktøj – hver klasse sit skab til gymnastiktøj (enhver kan forestille sig lugten), og hver elev sit nr., der skulle sys i *alt* gymnastiktøj, bl.a. i Virum Statsskoles obligatoriske gymnastikdragt. Pigerne: »fiks« mørkeblå gymnastikdragt i bomuld, drengene: mørkeblå T-shirt med hvid krave.

Ens skulle det være, ikke denne blandede, spraglede flok, som vi kender det i dag.

Også forløbet af den enkelte time ville være fremmed, især hvad angår de indendørs aktiviteter: Opvarmning med Niels Bukh-øvelser, udført af veltrimmede, veldisciplinerede elever: gang og løb rundt i salen på to rækker og i takt, opstilling midt i salen, udrykning på 4 rækker – alt udført hurtigt og effektivt.

Medbestemmelse, elevindflydelse? = en by i Rusland!

Ingen af disse »inspirerende« diskussioner, som vi kender det i dag: »Gider vi det?«, »Hvorfor det?«, »Vi vil hellere spille hockey.« »Hvem vil med i vægtlokalet?«, »Vi vil hellere løbe en tur« (op til bageren?).

Nej, så var det lettere ved skolens start: Læreren bestemte suverænt, boldspil forekom kun lejlighedsvis. Eleverne delte op i troppe: trop 1 ved hest på langs, trop 2 ved ringe, 3 ved rullebånd o.s.v. Hver elev sin bestem-

Længdespring - atletikdag 1981.

te arbejdsopgave ved frem- og nedtagning af redskaber. Højdepunktet kom, når timen var slut. Læreren: »Hvem skal svabre?« og derefter »Tak for i dag!« Hvor efter klassen samlet bukker??

Hvor kunstigt og mærkeligt det må lyde for elever i dag, lige så naturligt følte det for os elever dengang – eller var det fordi vi bare ikke lavede vrøvl? Men 1968-oprøret nåede dog også efterhånden ind i gymnastikken. Mange gamle normer faldt: valgfri påklædning, eleverne blev »dus« med lærerne (tidligere end i andre fag), medbestemmelsen blev reel og faget blev til *idræt*. Boldspillene blev efterhånden de centrale aktivitetsområder på bekostning af redskabsgymnastikken, men interessen og forståelsen for løbetræning og forskellige former for grundtræning er også stigende.

»Skolens ansigt udadtil« er – især i Roikjers tid – ofte blevet betonet i forbindelse med Virum Statsskole, og i idrætslig sammenhæng er der blevet vist et meget fint ansigt:

V.S. har deltaget med både drenge- og pigehold ved talrige landsfinalestævner i atletik. Resultatmæssigt kulminerende med en sejr i Roskilde i 1963 og i Horsens i 1976.

Virum Basketball Klub, der flere gange er blevet danmarksmestre, blev oprindelig startet som en skoleklub fra V.S., og klubben trænede og spillede da også de første mange år på skolen.

Også på skolen internt er og har der altid været mange idrætsaktiviteter: langboldstævner, fodbold- og ba-

sketballturneringer og de seneste ca. 10 år enolleydag (lørdag), hvor ca. 200 elever deltager. Kun atletik-idrætsdagen har holdt alle 25 år. I mange år – til 1970 – arrangeredes, hvis vejret muliggjorde det, en skidag i Rude skov, hvor op til et par hundrede elever og lærere deltog i langrend i skoven.

Som det kan ses, har idræt gennem samtlige 25 år indtaget en fremtrædende plads og været en integreret del af livet på V.S.

Erik Møller Jensen
»Tidligere elev
og nuværende lærer«

Vinderhold i atletik. Landsstævnet i Roskilde 1963.

Baskethold til stævne i Doetinchem, Holland, 1982.

Den første skidag i Rude Skov. Folke Roikjer som starter.

2.g'ere samles til orienteringsløb i Rude Skov 11. okt. 1982.

Aktiviteter uden for skolen

Gymnasiet er ikke mere forbeholdt de få. Op mod 40% af en årgang går nu denne vej, og et stigende antal af disse søger bagefter direkte ud på arbejdsmarkedet. Hvor det før drejede sig om en abstrakt kundskabsformidling, så er skolens sigte nu bredere og sammenhængen med omverdenen tydelig: der skal opnås en vekselvirkning mellem skolen og det øvrige samfund, så eleverne kan få realistiske indtryk og meningsfulde opgaver af praktisk art. Deres teoretiske viden må perspektiveres ved mødet med arbejdsmarkedet, og de må lære, at deres egne handlinger kan få konsekvenser for dem selv og andre.

Derfor indgår der i et skoleforløb forskellige former for praktik, såsom virksomheds- og institutionsophold. Også udenlandsrejser er en del af denne praktik og kan betragtes som særlig velegnet til at skabe respekt for andres værdier, som disse aftegner sig i den fremmede kultur og historie.

Praktikperioder, både inden- og udenlandske, indgår i undervisningen gennem en grundig forberedelse og en tilsvarende efterbehandling af det på rejsen uddybede stof. Tilsvarende er de således uddybede emneområder hyppigt en del af eksamenspensum.

På vores skole oplever alle klasser normalt praktikophold af op til en uges varighed både i Danmark og i udlandet. Rejsemålene har indtil nu varieret fra Moskva over Middelhavsområdet til Paris og London. Danmark

selv er blevet berejst i forbindelse med forskellige projektarbejder, f.eks. forureningsbekæmpelse, alternative skoleformer, fabriksarbejde og produktionstilrettelæggelse, kommunal arbejdsløshedsbekæmpelse og minoritetsproblemer. I denne forbindelse har vi modtaget megen hjælp fra offentlige myndigheder og erhvervslivets organisationer, specielt LO, DA og Landbruksrådet – som jo alle har deres interesse i den ovenfor skitserede udvikling.

At også eleverne finder de faglige og sociale oplevelser i forbindelse med praktikperioder udbytterige, fremgår meget klart. Da VS er en statsskole, får skolen kun et lille tilskud til praktikophold, og til udlandsrejser slet intet. Den økonomiske belastning er som følge heraf meget betydelig for den enkelte elev. Alligevel er der næsten ingen afbud.

Jens Hejrskov

»Er den **osse** eksamenspensum«?

Frivillig musik – kor og orkester

Den frivillige musikudøvelse ved Virum Statsskole er nøjagtig så gammel som skolen selv. Vi begyndte nok så beskedent i efteråret 1957 med et lille elevkor, som havde sin debut ved skolens officielle indvielse den 11. december 1957. Få måneder senere medvirkede koret ved den første skolekomedie, og hermed indledtes et samarbejde, som holdt sig gennem mange år til glæde for både teater- og musikafdelingen.

I januar 1958 mødtes den første håndfuld strygere omkring flyglet i skolens store pragtfulde musiklokale. Det var det eneste undervisningslokale på 1. sal, uden tvivl skolens smukkeste lokale, og blev senere kendt og værdsat som »Musik 1« kort og godt. Gennem 25 år har dette rum været den inspirerende ramme om skolens frivillige musikliv, først og fremmest ved utallige kor- og orkesterprøver, men lejlighedsvis også til koncertopførelser. I dag eksisterer lokalet ikke mere.

Om de mange års skiftende musikalske arrangementer skal der ikke her berettes. Skolens årsberetninger indeholder et væld af oplysninger og datoer for den interesserede. Men som alle andre frivillige aktiviteter ved en gymnasieskole har også musiklivet været underkastet skiftende årganges interesse, behov og talent. Vi har i perioder haft et særdeles frodigt kor- og orkesterliv, men vilkårene har ændret sig på afgørende vis. Først da mellemskolen og senere realafdelingen helt forsvandt ud af billedet, gik det for alvor op for os,

hvor betydningsfuldt det havde været, og da ganske særligt for orkestret, at musikalske elever fra 1. mellem gennem hele syv år deltog i det musikalske arbejde. Denne kontinuitet har vi savnet lige siden!

Men hvad vi tabte på én front, vandt vi ind på en anden, som det hurtigt skulle vise sig. Eller sagt på en anden måde: For de elever, som vi måtte afstå, kom der forældre i stedet – Virum Statsskole fik Danmarks (Verdens ?) første forældrekor. Forhistorien ligger på en måde gemt i et par linier i skolens årsberetning 1964, side 39:

Torsdag den 19. december 1963 afholdtes for første gang en koncert uden for skolen. Den foregik i Virum Kirke og var arrangeret i samarbejde med Virum Kammerkor. Orkestret indledte med Corellis Concerto grosso i g-mol, op. 6 nr. 8, »Julekoncerten«. Solister var Jens Raagaard, Hedda Sodemann og Georg Thyge Pedersen. Efter at Virum Kammerkor havde sunget en afdeling korsange, forenedes de to kor i Weyses »Julen har bragt velsignet bud«.

Det skyldes ikke mindst et ihærdigt arbejde fra medlemmer af Virum Kammerkor, som fra skolens første år holdt prøve i musiklokalet, at skolens musiklærere tog sig sammen til at oprette et kor af forældre. Herom fortæller årsberetning 1965, s. 38-39:

Julekoncert i Virum kirke, 1967.

Ved siden af det nyoprettede musikspeciale føjedes i efteråret 1964 endnu et betydningsfuldt træk til skolens musikliv: forældrekor. Den første prøve afholdtes onsdag den 28. oktober 1964, og onsdag har været fast sangaften siden. Koret drives helt på frivillig basis og ledes af skolens musiklærere. Alle forældre til nuværende og tidligere elever på skolen har adgang. Korsæsonen varer fra den første onsdag i september til den sidste onsdag i april.

Efter 18 års forløb fremtræder koret som den måske mest traditionsbevidste institution ved Virum Statsskole:

Onsdag er stadig fast sangaften
Koret drives stadig helt på frivillig basis
Koret ledes stadig af skolens musiklærere
Alle forældre og pårørende m.v. er
stadig velkomne.

Elevkoret og forældrekor. er forlængst vokset sammen til ét ensemble: Virum Statsskoles Elev- og Forældrekor. Igennem samtlige år har koret til alle sin arrangementer såvel i som uden for skolen kunnet glæde sig over en aldrig svigtende interesse og lydhørhed fra den lokale befolknings side. For et virkeligt stort antal mennesker - ikke blot forældre - var skolen ikke læn- gere kun elevernes, men også deres skole. Den kontinuitet i korets sammensætning, som forældrene så af-

gørende bidrog til, gjorde det muligt for os at løse stadig større opgaver. Herom giver årsberetninger og den lokale presse grundigt besked, men vi har da ikke noget imod at anføre nogle af højdepunkterne i vores koncertvirksomhed:

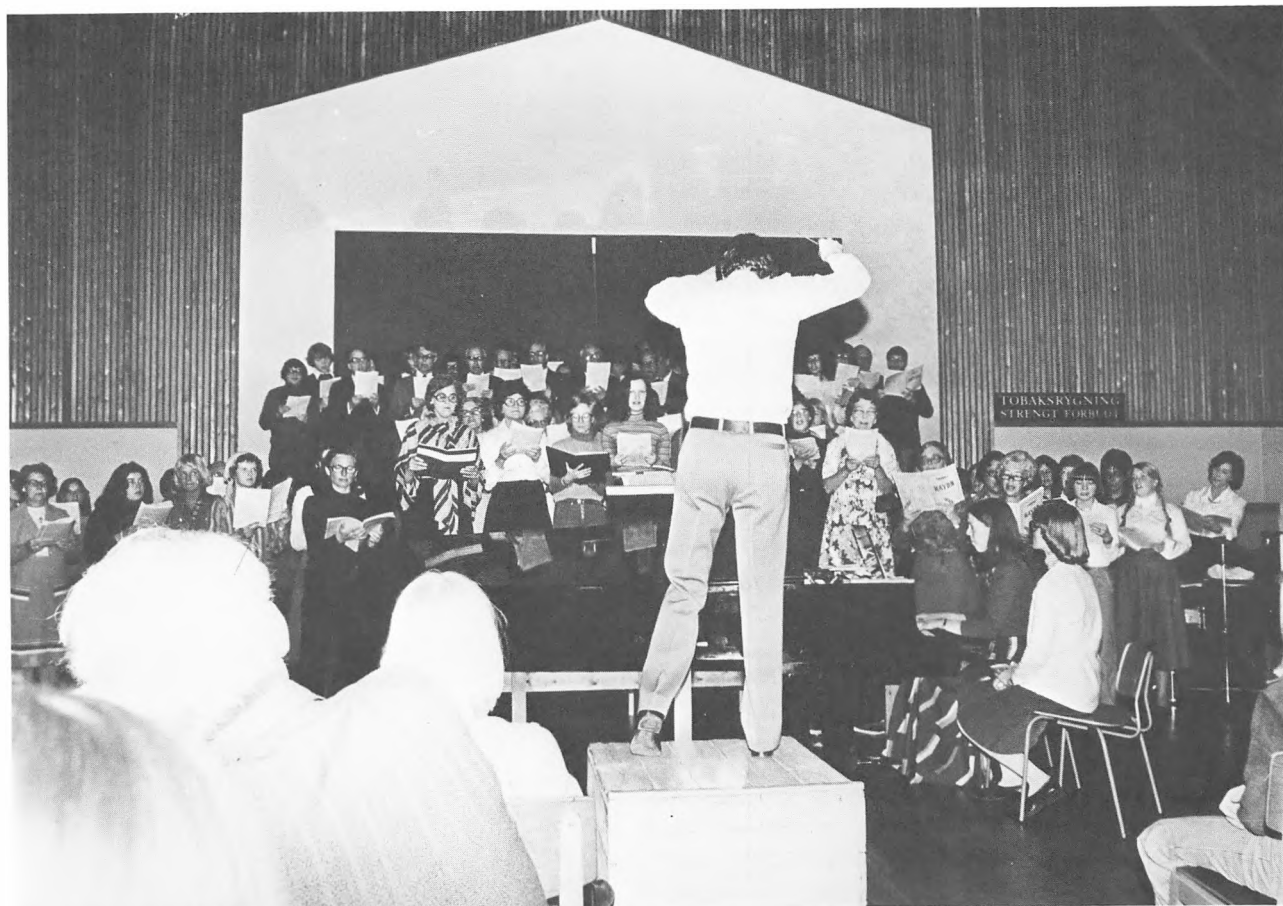
Händel: Messias (1964, 1967, 1979)
Haydn: Skabelsen (1970)
Mozart: Requiem (1977)
Niels W. Gade: Elverskud (1982)
Brahms: Ein deutsches Requiem (1971, 1981)
Stravinskij: Salmesyfoni (1973).

Hertil kommer en række koncerter sammen med andre sjællandske gymnasiekor og Sjællands Symfoniorkestre:

Haydn: Nelson-messe (1976, Holte, Slagelse, Tivoli)
Carl Orff: Carmina Burana (1978, Holte, Frederikssund)
Schubert: Messe i Es-dur (1980, Hillerød, Roskilde Domkirke, Tivoli).

I 1981 blev koret indbudt til at medvirke i Koncertforeningens 10 års jubilæumskoncert med Brahms: Ein deutsches Requiem i Københavns Domkirke. Koncerten var en stor succes, og dirigenten Steen Lindholm har i denne sæson atter inviteret koret til et samarbejde på højeste niveau: Verdis Requiem, som skal opføres i Københavns Domkirke mandag den 21. marts 1983.

Som et festligt punktum for denne oversigt skal det

Haydns Nelsonmesse i skolens festsal, 1976. Sopransolo: Astrid Weis.

endelig nævnes, at koret i 1981 og 1982 har medvirket i Københavns Kommunes succesrige promenadekoncenter i Rådhushallen.

Til trods for at koret er berøvet de to for os vigtigste lokaler på skolen: Musik 1 og festsalen, har vi ikke mistet modet. Vi holder prøver for fuld omdrejning hver onsdag aften, og selv om vi er så langt nede, som vi kan komme: i spisekælderen! – så føler vi os faktisk ovenpå.

Til slut vil vi gerne benytte denne lejlighed til at takke alle dem, som gennem årene har hjulpet os på mangfoldig vis, såvel praktisk som økonomisk. En ganske særlig tak til Bikuben i Lyngby's Fond, som forærede os et cembalo og siden regelmæssigt har ydet os økonomisk bistand.

Jytte Lawætz – Silja Renault – Jens Østergaard

P.S. I årsberetningen vil man kunne finde ikke så få navne, som i dag regelmæssigt figurerer på det officielle musiklivs koncertprogrammer. De er ikke nævnt her, men det skyldes ikke en forglemmelse. Vi er glade for, at de blev noget ved musikken, og vi er glade for den tid, da vi her på skolen kunne nyde godt af deres musikalske sammenhæng, uanset om de bagefter har drevet det til noget inden for musikken eller ej. Ligesom vi aldrig har betragtet musiklinien som en forskole til universitetet eller konservatorium, men som noget i sig selv værdifuldt, således oplever vi det kun som noget

positivt, når vi møder gamle musikelever, som er blevet til noget helt andet. At musikken ikke nødvendigvis bliver en levevej for dem, men en ægte, frugtbar og varig interesse – netop dette anser vi for ét at vore fornemste mål.

Teatervirksomhed

Vi har spillet meget teater på Virum Statsskole. Det siger vi i hvert fald til alle, der gider høre på det. Og så fortæller vi med oprigtig – og forhåbentlig også smittende glæde om de 25 skolekomedier og de mange andre forestillinger, der har været opført på scenen. Godt og vel 100 forskellige skuespil er det blevet til i de 25 år. En del af dem har været gæstespil, turnerende hel- eller halvprofessionelle forestillinger eller besøg fra andre skoler. Men de allerfleste har dog været egne produktioner, skabt af en gruppe elever eller lærere, eller indstuderet i en af skolens foreninger, først og fremmest i Teaterforeningen og i teatergruppen PICNIC, der selv har drevet tournévirksomhed og har vist deres op-sætninger på en lang række scener i det storkøbenhavnske område. En mangesidet teatervirksomhed, der den 7. marts 1975 ligefrem blev til dobbeltdrift, da vi spillede Strindbergs »Frk. Julie« på Baunegaardsskolen, samtidig med at vi spillede Brechts »Det tredje Riges frygt og elendighed« på vor egen scene. Så hvis det er godt at spille meget teater på et gymnasium, så har det stået godt til på Virum Statsskole.

Men har vi så også spillet godt teater? Umiddelbart svaret: Ja – selvfølgelig. Det er det bare ikke nær så morsomt at fortælle andre mennesker om. Det er heller ikke nemt at finde ud af. Findes der overhovedet et dansk gymnasium, hvis forestillinger – de bedste af dem – ikke havde ganske særlige kvaliteter? Og hvor er

de gamle elever, der ikke med gode grunde kan hævde, at netop deres årgangs skolekomedie var alle tiders? Hvis man – i nogenlunde ærlighed – skulle diskutere kvaliteter i en skoles teaterliv, så måtte man dykke ned og lodde disse mange gode grunde, der gjorde de gamle elevers sceneoplevelser til et værdifuldt minde om skoletiden. Man måtte gå bagom kammeratskabet, de fælles anstrengelser og de personlige frigørelsesprocesser, de sociale og individuelle værdier, der kan opleves meget stærkt og længe. For lige så sandt som at fælles minder er en værdifuld virkning af en skoles teaterliv, så er det dog ikke dem, der har skabt tilskyndelserne og udfoldelsesmulighederne.

Kan man overhovedet finde frem til den inspiration, der i løbet af 1960'erne gjorde skolen til en hel teaterbutik? Næppe ganske nøgternt – men den støttede sig til gengæld på en række meget nøgterne, ja rent ud prosaiske elementer: En god, fast scene, der flere gange blev udbygget og forbedret, en ret fast organisation af skolekomediearbejdet, der gav væsentlige arbejdsopgaver til mere end 100 elever om året, en fast linje i repertoirevalget, den stadige opbygning af et kulisse- og rekvisitlager, et møbelmagasin og en selvskabt teatergarderobe, en almindelig accepteret holdning til arbejdet, der hurtigt fæstnede sig til en tradition for at lege alvorligt med opgaverne, skabt i lige grad af ivrige elever og interesserede lærere, og så dertil en trods alle

skærmydsler fastholdt støtte til de store projekter fra lærerne og rektor og fra oldfruen og pedellen.

Stillet op på denne måde er der givet et bud på, hvad det var, der betingede inspirationen og miljøet, men til en egentlig analyse slår det ikke til. Da måtte man vove en vægtning af de enkelte elementer og inddrage en række ydre faktorer, der var bestemmende for skolemiljøet i tresserne, elevernes rekruttering geografisk og socialt, deres forhold i fritiden, dengang præget af langt mindre erhvervsarbejde end i dag, og den specielle pionerånd, der præger opbygningen af en ny skole.

Til gengæld kan man siget noget om, hvordan det rent faktisk udviklede sig.

Den årlige skolekomedie var udgangspunktet og ryggraden. Spillet gennem alle årene uden afbrydelse har den altid været et tilbud til 2.g's elever (og kursisterne i 2. semester, da vi havde HF-kursus). På en stor skole med 7 til 10 2.g-klasser blev det hurtigt en tradition, at der skulle spilles stort teater med mange roller og masser af opgaver til folk bag scenen. »De dage er ved at være forbi, hvor skolerne spiller Hostrups og Heibergs vaudeviller for forældre og tanter«, skrev aviserne trofast hvert år til stor fortrydelse for en række unge lærere på skolen, der mente, at de dage havde været forbi, da de gik i skole. Og det var med til at bestemme repertoiret, der dengang som nu blev valgt efter månedlange diskussioner.

I de første mange år var det reglen, at nogle lærere og 2.g'erne arbejdede snævert sammen om opgaven,

og vi spillede fortrinsvis stykker af de forfattere, der var »nulevende« i 1960'erne, og som opførtes på de store scener: Anouilh, Brendan Behan, Brecht, Dürrenmatt, Max Frisch, Christopher Fry, Arthur Miller – moderne engageret teater og ikke nødvendigvis komedie. Berlingske Tidende, der dengang dækkede landets skolekomedier med indgående omtale og kommentarer – og indbygget konkurrence – var ikke nær så begejstret som vi selv.

Da vi spillede Millers »Heksejagt« (1960), fik vi ganske vist umådelig megen ros og en særlig præsentationsforestilling for skolefolk og presse på Mercurteatret, men vi fik også at vide, at det var en opgave, der ved sin alvor og gru lå uden for det repertoire, de kunne anbefale. Og da vi spillede Brendan Behans »Gidslet« (1966), blev det betydet os, at den slags kunne man ikke spille på en skole – de kunne i hvert fald ikke anmelde den. Mærkeligt nok følte vi os ikke særlig moderne. Vi spillede traditionelt teater, en linje skolekomedierne har fortsat til de seneste år, kun med den ændring, at det nyere gruppe- og debatteater vandt indpas midt i 1970'erne med Kaj Nissens »Stodderne« (1977) og Kent Anderssons »Sandkassen« (1978), og at man i de aller-seneste år er begyndt at dyrke 1930'ernes danske dramatikere (Kjeld Abell og Knud Sønderby).

Det moderne franske teater, det absurde og det eksperimentelle, der kom frem kort efter 1960, slog forbavsende hurtigt igennem på de danske gymnasiers scener. Det er forbløffende at konstatere, i hvor høj grad

*Fra Behans »Gidslet«, som Berlingske Tidende afslog at anmelde. Anna Bülow, Birte Søltøft og Bo Kreuzmann, 1966.
(Foto: M. Juhl-Christiansen).*

skolerne havde fingeren på pulsen i de år. Hos os blev det først ret sent til en skolekomedie (Ionesco: »Næsehornet«, 1969), til dels på grund af vor vane med lange rollelister og stort apparatur, men mest af alt fordi Teaterforeningen var kommet til.

Teaterforeningen blev startet i efteråret 1963 og nåede i de 10 år, den eksisterede, at præsentere 40 dramatiske arbejder, hvoraf de 22 var egne produktioner. Når dertil lægges oplæsningsaftener og gæsteopførelser, må man konstatere, at det drejede sig om en flerdobling af udbuddet for skolens teaterpublikum. Men det førte ikke til knaldhård konkurrence om publikums gunst, tværtimod. Som det ofte går, også i det professionelle teater: jo større udbud og vovemod, desto større interesse – og publikum i salen. Det var i disse år, teaterinteressen kulminerede, og besøgstallet, der er blevet et problem i de senere år, virkede yderligere stimulerende.

I foråret 1969 formerede Teaterforeningen sig ved knopskydning. »Den eksperimentelle Teatergruppe«, der kaldte sig en fraktion, arbejdede med dramatik på studiekreds-basis og indstuderede danske enaktere og småstykker af Ionesco og Tardieu, som de opførte ved morgensang og i fællestimer. Og i foråret 1971 blev der dannet en seniorgruppe af gamle elever, der havde spillet i Teaterforeningen i en årrække. De præsenterede sig ved et gæstespil på Stadsbiblioteket i Lyngby (Camus: »De retfærdige«) og formerede sig som en fast gruppe under navnet PICNIC – fordi de indstuderede

lette opsætninger, lige til at pakke ned i en kurv. PICNIC overlevede Teaterforeningen og eksisterer endnu – som det eneste alternativ til skolekomedien. Her spiller nuværende og gamle elever – og lærere sammen. Det er i de forløbne 12 sæsoner blevet til 23 skuespil, senest i januar 1982 Holbergs »Don Ranudo« som en første fødselsdagsgave til skolens 25-års dag.

Det er ofte blevet beklaget, at Teaterforeningen døde, døde hen skulle man vel sige, af mangel på initiativ. Den var blevet en tom ramme, og så forsvandt den. Men sådan går det på skoler. Man kunne snarere undre sig over, at den holdt sig sprællevende så længe. 10 år er meget længe, for det betyder, at 5-6 generationer af elever har præget dem – og det med energi og ærgerrighed. Ved åbningsforestillingen, den 6. februar 1964, spillede man Georg Büchners »Woyzech« for første gang i Danmark. Man spillede Ionesco, Tardieu og Samuel Becket, Dario Fo og efterkrigstidens nye tyske dramatik, Wolfgang Borchert og den endnu ukendte Siegfried Lenz, man spillede Benny Andersen og Sven Holm, man hentede Studenteroperaen herud med Mozarts »Tryllefløjten« og Scarlattis »Dydens Triumf« og arrangerede gæstespil med Collage-gruppen og Happening-teater.

Længst fremme var man, da man i januar 1966 ved to gæstespil introducerede det amerikanske off-Broadway teater. The American Drama Studio holdt Danmarkspremiere på Edward Albee: »The Zoo-Story«, og Elsa Gress formidlede, at La Mama-Theatre starte-

Bette Hansen og Birger Niss i Benny Andersens »Snak« 1967. Musikken komponeret af Morten Zeuthen, 1x.

Fra en kostumeprøve på Holbergs »Don Ranudo«, foråret 82. Susanne Testrup og John Erickson.

de sin Europatourné i Teaterforeningen med Lansford Wilson: »This is the Rill Speaking«, iscenesat af Thomas O'Horgan. Mærkeligt nok forfulgte man ikke denne linje i foreningens egne opsætninger. Det blev PICNIC, der i 1970'erne spillede de moderne amerikanske og engelske dramatikere, (Albee: »Zoo Story« 1972, »Hvem er bange for Virginia Woolf?« 1973, »En hårfin Balance« 1978. Harold Pinter: »Køkkenelevatoren« 1975 og »Elskeren« 1977).

Har man da slet ikke spillet klassikerne? Jo, Teaterforeningen spillede Euripides (»Elektra« 1964, »Troerinderne« 1967) og Shakespeare (»Trolde kan tæmmes« 1968), ligesom man har spillet Shakespeare som skolekomedie (»Skærsommernatsdrøm« 1961, »Helligtrekongers aften« 1965, »Romeo og Julie« 1971) og i PICNIC (»Stor ståhej for ingenting« 1972). Når alt kommer til alt, så er der vel ingen dramatikere, der er spillet så meget på skolens scene som netop Shakespeare.

Kun dramatik, skrevet for skolens scene, har det været småt med. Thorkil Vesth-Hansen fik i 1970 opført sin musical »He was the Man who Called himself Jesus«, PICNIC opførte i 1980 tre dramatiske monologer af Jens Münster-Swendsen, og i foråret 1973 spillede 3.g et sygeligt sangspil i adskillige akter, »Hvem pifter kuglerne for?« af Carl-Erik Sørensen og Troels Lindow. vel nok den mest bragende succes i skolens historie. Det skulle da lige være skolekomedien 1979, da Thomas Howalt, selv i 2. g, satte Brecht og Weills »Skilingsoperaen« op som totalteater.

Bedømt ud fra denne fremstilling skulle man tro, at alt har været såre godt. Det har det naturligvis ikke. Der har været fusere, der har været arbejdet med planer, der aldrig er blevet realiseret, og det er lidt af et under, når noget lykkes. Modgang har vi også haft. Det var et alvorligt tilbageslag, da vi mistede de fleste af vore møbler, rekvisitter, kulisser og kostumer ved en brand i teaterkælderen i 1979, og netop nu, da vi havde store planer i anledning af 25 års jubilæet, står vi uden scene. Og alligevel, der arbejdes i øjeblikket med 2-3 opsætninger, og vi skal nok få dem spillet. Der er jo ingen grund til, at vi ikke også i fremtiden skal kunne sige:

Vi spiller meget teater på Virum Statsskole.

Godt teater? Kan man overhovedet spille godt teater på en skole? Det kunne man læse om i en programnote til Romeo og Julie (Skolekomedien 1971):

Hvis man spurgte en 2.g'er i oktober, om han ville spille en af Beethovens klaversonater for et betalende publikum efter et par måneders forberedelse, så ville han uden tvivl undslå sig. Når man spørger 130 2.g'ere, om de vil spille Romeo og Julie – så siger de ja. Det er en evig gåde. Hvor gemmer de ydmygheden, og hvorfra henter de modet? De kan jo hverken fægte, danse eller spille komedie. Og der har aldrig været lagt skjul på, at opgaven sådan set er umenneskelig, for ikke at sige umulig. Det allermest mærkelige er, at ydmygheden kommer med arbejdet, og at modet samtidig vokser. Det går hver gang sådan, at selve udfordringen, det at skulle gøre, hvad man sådan set slet ikke kan, bliver

*»Det at skulle gøre hvad man sådan set slet ikke kan, bliver den egentlige spore.«
Susanne Fjelstrup og Jens Münster-Swendsen i Max Frisch' »Andorra«, 1967.*

den egentlige spore under indstuderingen. Det er derfra, man henter den begejstring, der skal træde i stedet for den uhjælpeligt manglende teknik og kunnen. Vi kommer ikke lige langt hver gang, men af og til kan en amatørforestilling nå netop den glød og intensitet, der skaber teateroplevelse.

Jørgen Zeeberg

*Programforside til
skolekomedien 1962.
Elevarbejde*

Kælderen

Min skildring af skolens teaterliv begrænser sig til nogle områder som publikum ikke ser.

Jeg hører til de lykkelige der næsten har boet på skolen i komedietiden. Det kunne jeg skrive bøger om, og derfor er det svært at skulle gøre det så kort som her.

Det siger sig selv at flertallet af de lykkelige er tidligere elever (mens de implicerede lærere optræder som Tordenskjolds soldater), og når vi indimellem mødes og kommer til at snakke teater, står alting så levende som om det var i går. Der blev stillet store krav til dem, undertiden på grænsen til rovdrift. Men de husker det som en gylden tid – og i mange tilfælde var det dem selv der stillede kravene.

For mig bestod lykken blandt andet i at jeg fik mulighed for at arbejde med noget andet end det snævert faglige – at udnytte fantasi og hånddelag – og især at krænge bedømmerrollen af mig og alene være hjælper og vejleder. Det var en sammensat lykke af nærkontakt på godt og ondt, og en fuldførelse der altid sved en smule eller slet ikke så lidt. Bagefter skulle vi jo demontere det »univers« vi havde bygget op sammen, og vende tilbage til hverdagen.

Det lyder måske lidt patetisk, især for dem der mener at amatørteater først og fremmest skal være noget sjovt og foregå under afslappede former. Men det bliver nu noget helt særligt når man tager amatørbetegnelsen bogstaveligt – når man elsker dette arbejde og gør

det til »alvorlig leg«. Og forresten har man det også både sjovt og afslappet undervejs. I god overensstemmelse med Piet Heins gruk om spøg og alvor.

I den tid jeg har været med, har jeg fået lejlighed til at deltage i alle afdelinger og faser af en forestilling. Men kælderarbejdet blev specielt mit område.

Det er ikke den afdeling eleverne slås om at være med i. Ambitionerne plejer at gå i retning af at få en rolle og stå på scenen. I kælderen mødes derfor en blandedt skare af folk som havner der i mangel af bedre, folk som indser at det arbejde også skal gøres, og endelig dem der fra første færd har valgt det.

Det lykkes ikke altid at samle dem. Arbejdet i kælderen er ikke nær så sluttet som sceneprøverne, og de behøver opbakning og praktisk vejledning, så man helst skal være flere steder på én gang. Men når det udvikler sig rigtigt, går det op for dem at deres afdeling er alt andet end inferior. Salen kan ikke undvære kælderen, og amatører er i endnu højere grad end professionelle afhængige af inspirationen fra dekorationer, kostumer og maskering. De skal ihvertfald nok give lyd fra sig når tingene *ikke* fungerer. En aktør kan geråde i raseri over ærmegabene i sin kofte eller en paryk der buler i tindingerne. Den slags skal bare være i orden!

Sådanne genvordigheder kan dog ikke rokke ved det gode forhold mellem salen og kælderen. I pauserne stikker skuespillerne ned for at se hvor langt vi er kom-

met. ligesom kælderfolkene gør sig mange ærinder op i salen, med fare for at blive hængende ved prøverne, længe efter at de burde været taget hjem for at få sovet lidt (eller læst lektier).

Noget af det jeg skriver om er blevet fortid. Det gamle samarbejde mellem elever og lærere i komedietiden modarbejdes nu af skemaforholdene, elevernes erhvervsarbejde (som helt kan holde dem borte fra komedien) og en ændret indstilling til læreres medvirken. Nu vil eleverne helst køre deres eget løb, og det har mange også vist, at de kan. Men et dejligt samvær er gået tabt, og de nuværende elever ved det af gode grunde ikke.

Scenen er i sig selv et spændende sted at se sig om. Det kan man ikke sige om kælderen. Spændende bliver den først, når nogen befolker den og forvandler den.

Måske kan de følgende stemningsbilleder indfange bare lidt af det, som teaterkælderen kan være.

Bag frokostkælderen findes en lang gang, der sædvanligvis ligger hen som en slags magasin. Men fra nytår til marts er der anderledes. Høvlbænke, hessian, træ, masonite, malerbøtter, lærred og værktøj breder sig i velsignet rod sammen med kaffekrus, skod, og flasker med forskellige stimulerende væsker. Komedietiden er inde.

Det er efter skoletid, vintermørke. Elever i rodekluns og plettede kitler og som regel med et minimum af håndværksmæssig erfaring, er i gang med at bygge et

palads i Verona, indrette et bordel i Dublin, male et italiensk landskab, eller klippe hundredvis af blade til en fortryllet skov og sy dem fast enkeltvis på et stort net af tyll.

Aktiviteten breder sig ind i frokostkælderen. 10-15 elever med nål og tråd kravler rundt på de sammenstilte borde. Alle styrker er mobiliseret: skuespillere, lysfolk og de to regissører hjælper de udasede kælder-mennesker.

Der er nærmest tradition for, at dekorationerne bliver færdige i sidste øjeblik. Pedellen går en runde engang imellem; men selv om jeg har lovet at slukke og låse overalt, kan han ikke rive sig løs og gå over i privaten.

Lige før midnat er skoven sprunget ud og bugseres møjsommeligt op af kælderen, ind i salen og gøres fast i snoretrækket. Men hvem der ikke vil hjem er eleverne. »Nu skal vi søreme ha' lys på,« siger en, og så begynder drengene at hekse med lystavlen, og pedellen kommer anstigende med ekstralys og farvet glas, som han har hittet et sted.

Vi glemmer at se på uret. Midsommernattens månelys og dybe skygger siver ned i vores fortryllede skov af tyll, silkepapir og lærred, og vi er dødtrætte og alt for lykkelige til at bryde op.

Længere inde i kælderen er der et nøgternt rum med tavle og tidsskriftreoler – erhvervslokalet. Men den som ser nærmere efter vil opdage, at nogle af bordene er symaskineborde. Nu er det flere år siden, de har været i

*Anne Vinkel og Inger Ovesen syr kostumer til
»Romeo og Julie«.*

Der sminkes til »Gidslet«.

brug, og allerede dengang fungerede de så uberegneligt, at man skulle være både snedig og stædig for at få dem til at sy. Der sad vi i lag, 15-20 piger, og syede bispekåber, brynjer (!), uniformer til Tredivårskrigen tropper, Shakespeareskrud og middelalderdragter. Mange af pigerne havde aldrig syet så meget som en nederdel til sig selv, men de voksede sandelig med opgaverne.

Efterhånden som rollelisten blev krydset af, blev det fejret med den ene bakke negerboller efter den anden. Nogen kom med hjemmebagt formkage, og der var altid en thekedel i kog. Og I guder, hvad fik vi ikke snakket om imens!

Det begyndte i de år, da man stadig sagde De til lærerne. Men i kælderens var vi dus. I det øjeblik, vi gik op ad trappen til forhallen, kom De-formen i anvendelse. Det var ikke en ordning, jeg havde indført, men noget spontant fra elevernes side. Det var som at leve i to verdener, og den underjordiske var langt den dejligste.

Og så var der »damernes rum« – altså rengøringspersonalets. Til daglig lå det som blæst, med en svag lugt af deres kaffe og kitler, og med Anne Marie og Konstantin på væggen. Men i komedieugen dækkede sminkøserne bordene med baner af bordpapir og overmalede det med spritpen: »Hals-und-Beinbruch«, MERDE! og masser af citater fra forestillingen. Pedellen hængte de skarpe 200 Watts pærer op og stillede spejle

frem, og der osede af sminke, sved, mastix, hårlak og kvalm renscreme.

I sminkerummet forvandlede aktørerne med »kost og mask«, og mange måtte virkelig lide for stadsen. Både den farvede hårlak og mastixen krævede åndedrætspauser, og to sminkøser var tyve minutter om at farve Ionescos Jean »næsehornsgrøn« over hele kroppen. Alting var beregnet på minutter, ellers ville det ende i kaos (det gjorde det alligevel til generalprøven). Hver sminkøse havde sin skotøjsæske med skål, svamp og pancakes, stangsminke, tandsort og meget mere. Opgaverne var yderst konkrete, og alligevel havde de noget af metamorfosens fortryllelse i sig. Det foregik under en blanding af grin og koncentration, og der var bouillon til de forkølede og opmuntring til de siddende. Kostumer blev lynrepareret, småkagedåser tømt, og det hændte også, at nogen prøvede at læse lektier i pauserne.

Den 20. april 1979 opstod der brand i teaterkælderen, og selv om den ikke tåler sammenligning med den senere brand, tog ilden grundigt for sig af både dekorationer, rekvisitter og dragter. De fleste af elevernes kostumer gik tabt.

Det var slemt at rydde op i de sørgelige rester. Selv om dragterne ikke var kunstværker, havde de fået en slags sjæl fra dem, der havde syet dem og brugt dem. Ansigter, replikker og prøveaftener myldrede frem, mens jeg stoppede laserne i affaldssække.

Men kælderer havde gemt en underfundig overraskelse til mig. Skabet med de gejstlige dragter var totalt udbrændt. Men i asken fandt jeg Jeanne d'Arcs kostume uskadt. I det næste skab, som også var udbrændt, fandt jeg Oberons krone, ligeledes uskadt. Den forestiller Fugl Fønix og er helt af fjer.

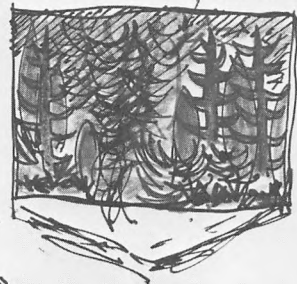
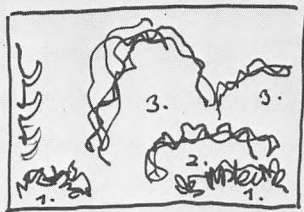
Det vil jeg tage som et godt varsel. Men jeg ved selvfølgelig også, at livet i teaterkælderer ikke genopstår af sig selv. Kun hvis nogen sætter deres vilje ind på det.

Inger-Lise Andersen

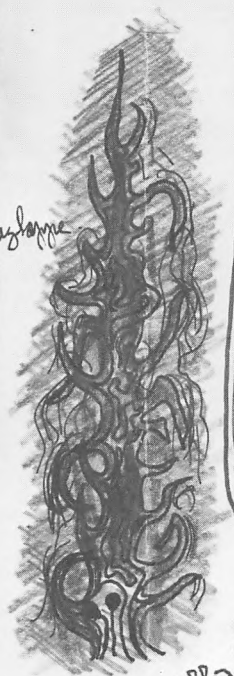
Jeanne d'Arc - Mette Schwartz.

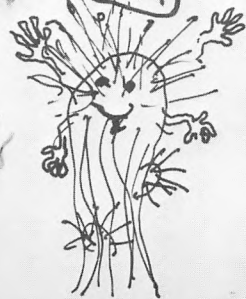
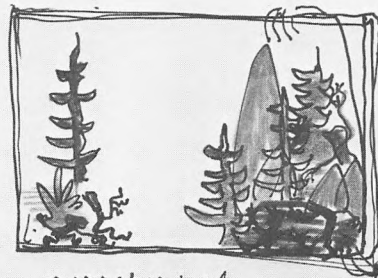
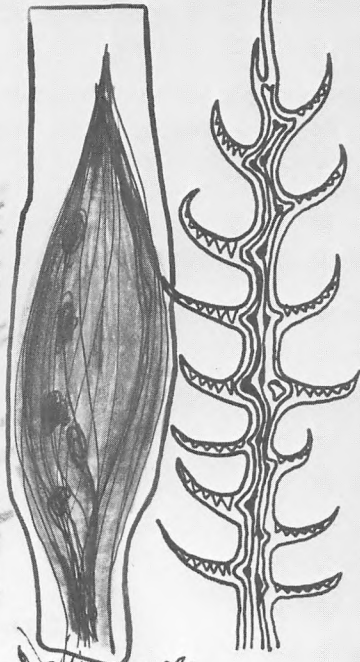
Skitser til skoven i »En skærsommernatsdrøm«,
udført af Jens Jørgen Hansen, 2n, 1961.

Samlet baglænge

Risal spindel og blål

J.J. E. 2. 23. 1. 61.

Skolens overophedede mangfoldighed

Denne leder går efter anden bøjning hvilket tyder på senklassicistisk stil dog med et ubetydeligt underskud på betalingsbalancens løbende poster der gennem visse etiske overvejelser synes uadskillelige fra H₂O tilsat NaCl på såvel molekyl – som celleniveau er diskussionerne lige blottede for snak om morænelandskabernes bivirkninger på basketballen ja, selv Sokrates havde foretrukket et silketryk fremfor engelsk syge i anden potens.

Trods alt, tillykke med de 25'VS!

Malene From 3zS

Brev fra Anne Mette

Min gymnasiestart var præget af forventninger om krævende lærere, lærelystne kammerater og morgensang. Og som det vel kan tænkes var min skuffelse stor, da jeg opdagede, at ånden fra min barndoms Flemming-bøger ikke længere eksisterede.

Til gengæld blev jeg hurtigt konfronteret med en anden ånd, en Virum Statsskole-ånd, der først og fremmest bestod af klapsalver og uh-råb til folkemøderne,

og som fik næring af en tåget, tætpakket forhal og en evig vandring fra klasseværelse til klasseværelse.

Efterhånden som tiden gik, sluttede der sig – heldigvis – oplevelser af en anden art til førstehåndsindtrykket: timer i den gamle rektorbolig, hvor vi spiste wienbrød og læste Ciceros breve: de gled lettere ned på den måde, ligesom vi også så en del lysere på Kingo og Ewald, når de blev skyllet ned med en kop the. Mon ikke hele klassen husker den glæde, det var at ligge på gulvet i Musik I og fyldes af Bachs Air, eller sidde ude på græsset og læse fransk? Og mens det i de gamle ungdomsbøger var en sur pligt at lære udenad, kunne en og anden gribe sig i at synes det var morsomt at prøve at huske Shakespeare-citater, når Oscar blev rigtig ivrig.

Glæden var knap så stor, når vi sled os gennem lange nætter med stilskrivning og gloseopslag, og henfaldt til håbløshed over det, vi aldrig nåede. De fleste lærere mente selvfølgelig hver især, at netop deres fag var det vigtigste og forstod sjældent, at 9 ud af 10 elever også havde erhvervsarbejde at passe.

Overbebyrdelse til trods besluttede en stor del af årgangen, at der også skulle være tid til skolekomedie, og vi kunne næppe have gjort en bedre investering. Vi forestillede os masser af roller, sang og musik, Brecht, totalteater og lagde et halvt års slid, gråd og tænders gnidsel, men især skæg og ballade i arbejdet. Målet var at gå over i historien som den mest fantastiske skolekomedie nogensinde, og det *blev* faktisk godt. Den

udfordring står uden tvivl som langt mere betydningsfuld end dagen, da vi stod med papiret i hånden og huden på hovedet.

Den dag blev der ingen tårer fældet, dertil var der for meget, der trak. Vi ville UD, ud at prøve kræfter med verden, for vi fornemmede allesammen, at det var dér, »det rigtige liv« skulle leves.

Anne Mette Vestergaard
(student fra 1980)

EX –

Gammel elev

En duft af Scherfigs forsømte forår og en smag af bitre maltbolsjer. Men skolens lektorer kan trygt tage imod, hvad gamle elever byder dem. For intet af, hvad samme lektorer bød eleverne, skulle kunne forårsage mavepine hos nogen.

Gammel elev

Fra et sted mellem De Puniske Krige og Ungdomsoprøret (det Første, det Rigtige, det Franske). Fra en tid, hvor stolte PHske kulturradikale ideer stod i grell kontrast til festsalens nøgternt traditionelle kirkestole.

Selv undervisningen var almindeligvis katedral. Læs Lanciers excerceredes som tre timers redskabsgymnastik før hver skolens fødselsdag. Den magiske decemberdag, hvis traditioner strækker sig milevidt udover det kvarte århundrede til la belle époque, med sine ingenuer og sine levemænd. Lektorer i kjole og hvidt. Rektor med orden. Og højdepunktet af komik var rektors pudel på de glatpolerede linoleumsgulve ved kemi-lokalet.

Gammel elev

Gymnasiet som den store perleport til det akademiske Parnas. Den åbne port, den pæne port; den sikre vej. Vi diskuterede seriøst, hvorfor kun 5 procent af os var arbejderbørn. Vi dyrkede vores musiske talenter indenfor de rammer, der blev afstukket af avantgarden i den rigtige verden, udenfor. Fløjlsbukser. Og tweedjakker i tern, som kun Gert Petersen turde bære i dag. Den lårkorte mode slog igennem, første gang. Men søvlamée og lange nederdele til skoleballet. Naturligvis. Det bogtrykte skoleblad gav plads for seriøs debat mellem lærer og elev om moderne litteraturokklings-teori. I kronikform. Og burlesk rosdahlisk oversættelse af Len-nons poesier, i ironisk-distanceret ramme ved redaktri-cen. Tolerance blev til distance, etik til etikette. Et års væsentligste debat drejede sig om Des eller dus mellem lærer og elev. Uden afgørelse.

Gammel elev

Skolens musiklærer fik Hjemmets Humørmedalje. Og rektor en orden. Ordner hænger man på rektorer; men

Vibeke Bjernum har yderst travlt med at holde styr på skoleballets stilfulde indmarch.

ingen bekymrer sig om, hvordan en musiklærer holder humøret oppe. Alban Berg i tredje G, matematisk? Han fik os til at lytte! Enkelte spor af gruppearbejde og selvvalg modtoges med nådig overbærenhed. Når lektorerne nu så gerne ville. Kuglepenne blev tøvende anerkendt til aflevering af skriftlige arbejder. Skoletiden blev disciplineret sprængt og huset arnested for glødefri foreninger med angiveligt politiske eller musiske formål. Hvem tror i dag på, at Rifbjerg repræsenterede avantgarden ved Gymnasieforeningens arrangementer?

Gammel elev

Nok er tindingerne grånende, og livremmen strammere om den wiedske guldbug. Nok er den borgerlige forargelse rund og mild af karakter, og overbærenhed langt den letteste løsning. Men...

Men dengang...

Grafittien på toiletterne var klein og skrevet med fyldepen. Hærværket strakte sig kun til Skolens Ansigt Udadtil, ved smugrykning på skolens område eller en enkelt indsneget pilsner til et gymnasieforeningsbal. Pjækkeri var i egentlig forstand en utænkelig tanke; omend lysten næppe mindre.

Skolen var et *sted*, et grundmuret sted, en brandsikker ramme for den skaben, det skaberi, som er nødvendigt før pubertetens efterklange. En gammel elev græder, når festsalen – Nordeuropas bedste til papirsflyvere – brænder ned. Men scenen reddede de dog. Til fortatte, halsbrækkende øvelser på Shakespeare og de

førrige generationers ufordøjede fortrop. Nu spiller de Abell og Sønderby, med samme alvor som vi spillede Euripides og Arrabal.

Foreningslivet blev skolens værkstedsscene i det politiske og det musiske, som skolen kunne have været det for.. for noget andet. *Sed vitae*. Med bittersød fortvivelse kan man så i retrospektiv erkendelse konstatere, at elevernes fantasiløshed også satte snævre grænser for deres egen stræben. Gennem perleporten til Parnasset, hvor skolen stolt kan tælle sine koryfæer. Risikoen, den egentlige avantgarde, har aldrig rigtigt trivedes på skolen.

Gammel elev

Var vi virkelig lige så unge? Måske disrespekten for stedet, for traditionen, for systemet er tegn på noget. Hvem vover gråsprængt at påstå, han forstår ungdommen? Jeg vover min status som gammel elev til trods den formodning, at skolen nu mere er eleverne, og ikke stedet. Og måske elevernes grundmurede tvivl kan give plads til egentligt eksperiment, reel risiko, faktisk udvikling.

Gammel elev

Der sidder man så. Ex-oprører i egen fortræffelig suppedas. Ex-radikaler, selv de skarpeste kanter bedsteborgerligt afrundede. Ex-hvadsomhelst. Ex-elev. Funderet og funderende i velnæret akademisk establishment. Exit den gamle elev. Og det er i grunden ikke så galt.

Er der alligevel nogen, der vil ha' et maltbolsje?.

Jens Münster-Swendsen

Skriftlig eksamen. Rids af Gunnar Bay
under eksamensvagt i 82.

Sorg

Pludselig finder man sig begravet
under en dyng af mursten.
Men stenene kan fjernes
en for en.
(fra en kladder til 2g's
årsprøve i dansk stil).

Alfabetisk fortegnelse over skolens tidligere lærere

C. C. Andersen	1969-74	Erling Christensen	1965-66	Inge Møller Jensen	1970-71,
Elsebeth Lykke Andersen	1969-72, 1975-76	Peter Wang Christensen	1967-68		1978-79
		Peter Colding-Jørgensen	1972-73	Jørgen Schmitt Jensen	1959-60
Hannibal Andersen	1960-64	Birthe Dahlgreen	1971-72	Lizzi Hoffmann Jensen	1963-64
Lars Ulrik Andersen	1978-80	Arne Dittmer	1958-72	Swanna Jensen	1977-78
Nicole Andersen	1961-62	Poul Elkjær	1963-67	Frank Jeppesen	1966-67
Nina Antal	1969-71			Helle Jeppesen	1981-82
Anne Marie Asmussen	1971-72	Erik Fjerdingstad	1966-71	Stig Johansen	1975-76
Birger Axen	1970-72	Elisabeth Flensted-Jensen	1971-72	student fra VS 1966	
student fra VS 1963		Finn Fosdal	1964-67	Svend Aaquist Johansen	1969-72
				student fra VS 1967	
Grethe Bayer	1971-77	Jørg Gaugler	1973-78		
Hans Bayer	1971-72	Harald Gettrup	1963-69	Jørgen Kirchheiner	1967-81
Hanne Bech-Møller	1981-82	Tommy Gjøe	1980-81	Bo Kirkegaard	1980-82
Jan Erik Beyer	1969-70	Nicolaj Glahder	1981-82	Sigurd Kværndrup	1971-72
student fra VS 1965		student fra VS 1971		student fra VS 1965	
Paul Biener	1959-63	Lone Glenstrup	1980-81	Ellen Langgaard	1962-70
Vibeke Bilby	1971-72	Bo Gregersen	1973-77	Hans Lardy	1963-64
student fra VS 1965				Kirsten Larsen	1966-67
Jørn Bindslev	1970-72	Beth Hansen	1979-80	Ulla Lastein	1975-76
student fra VS 1965		Ulla Sylvest Hansen	1962-64	Lis Levinsen	1970-75
Hans Christian Birkeland	1978-81	Leif Hasle	1962-64	Jette Lindeskov	1972-75
Vibeke Bjernum	1957-66	Aase Herskind	1970-80	Karin Lund	1974-75
Mette Bohr	1979-80	Jørgen Tang Holbek	1972-74	Barbara Lyster	1972-73
student fra VS 1969		Hans Christian Hynding	1966-75	Ebbe Lænkholm	1966-67
Svend Brinkhard	1959-67			Valdemar Lønsted	1975-76
Jarl Bunch	1964-65	Alf Ove Jensen	1968-69		
Steen Bugge Böcher	1957-64	Anne Karrebæk Jensen	1967-69	Søren Møller Madsen	1974-75

Hannelore Melchior	1978-80	Ole Rindung	1957-66, 1977-82
Ole Meyer	1969-70		
student fra VS 1965			
Frank Mundt	1980-81	Folke Roikjer	1957-77
Paul Nakskov	1957-72	Jens Roikjer	1966-67
Helga Neumann	1963-64	Christian Ræbild	1968-72
F. Bruun Nielsen	1957-62	H. G. Sandfeld	1958-65
Lidden Paludan Nielsen	1966-67	Anne Schepelern	1962-63
Oscar Nielsen	1958-79	Palle Schiff	1969-70
Vibeke Wibroe Nilsson	1976-80	Maja Schjær-Jensen	1977-78
student fra VS 1964		Søren Schneider	1975-76
Torben Osted	1972-73	Peder Skyum-Nielsen	1973-74
Steffen Pabst	1969-70	Børge Spang-Thomsen	1971-75
Erik Helmer Pedersen	1967-68	Else Sporning	1957-75
Børge Brennecke Petersen	1967-68	Svend Hofman Sporning	1957-79
Lis Petersen	1980-81	Harald Steensig	1963-70
Svend Petersen	1964-74	Birgit Thyssen	1964-66
Kirsten Pihl	1980-81	Abraham Topcagic	1980-82
Karen Plesner	1962-63	Vilhelm Utne	1961-62
Johannes Poulsen	1960-62	Jytte Westh	1970-71
Poul Printz	1958-78 (orlov)	Karsten Wegener	1974-75
Jens Raagaard	1963-74		
Elisabeth Bagger Rasmussen	1957-59		
Inger Lund Rasmussen	1975-76		
Vibeke Reichardt	1968-70, 1972-73		
Erik Reynold	1962-63		

Alfabetisk fortegnelse over skolens nuværende lærere

Inger-Lise Andersen	da.	1959	Christian Høltzer	fr. - rus.	1961
Poul O. Andersen	mat.	1959	Erik Møller Jensen	ty. - id.	1968
Steen Asgaard Andersen	fys. - mat.	1973	student fra VS 1966		
Ole Andreasen	mat.	1982	John Meyer Jensen	da.	1973
Erik Bartholdy	eng.	1959	Allan Bruhn Jørgensen	fys. - mat.	1974
Rolf Berg	kemi	1982	Janne Kjær	id.	1980
Lizzie Bitsch	eng. - fr.	1960	Niels Knudsen	ty. - fr.	1957
Elisabeth Bloch	fr. - eng.	1980	Bjørn Larsen	fys. - mat.	1975
Gertrud Boas	da. - eng.	1958	Hanne Martin Larsen	da.	1969
Lene Bruun	fr. - rel.	1972	Raymond Larsson	id.	1969
Birgit Brückner	fr. - rel.	1976	Jytte Lawætz	mus. - da.	1963
Stig Bülow	mat.	1957	Erik Lyngby	hist. - old.	1959
Thorkild Christensen	ty.	1959	Ulla Marcussen	bio.	1974
Grethe Vibeke Cold	ty. - da.	1976	Knud Michelsen	da.	1975
student fra VS 1967			Inge Mogensen	mat.	1958
Hans Erik Duckert	samf. - geo.	1977	Bent-Aage Nielsen	id. - geo.	1977
Kirsten Gersing	fr. - id.	1976	Gunnar Bay Nielsen	form.	1977
Birgit Bjerre Hansen	da.	1961	Karin Nielsen	id. - mat.	1973
Hanne Hansen	geo.	1979	Lis Perch Nielsen	fys. - mat.	1970
Jens Hejrskov	hist. - samf.	1968	Niels Johan Aagaard Nielsen	lat. - old.	1974
Ib Hemmingsen	bio.	1957	Flemming Olsen	eng.	1957
Inger Hemmingsen	id.	1958	Karl Henrik Pedersen	samf. - hist.	1975
Birgitte Henriksen	mus.	1982	Mads Pedersen	hist. lat. - old.	1975
Finn Hobel	lat. - old.	1970	Ole Perstrup	geo.	1967
Kamma Holmen	bio.	1964			

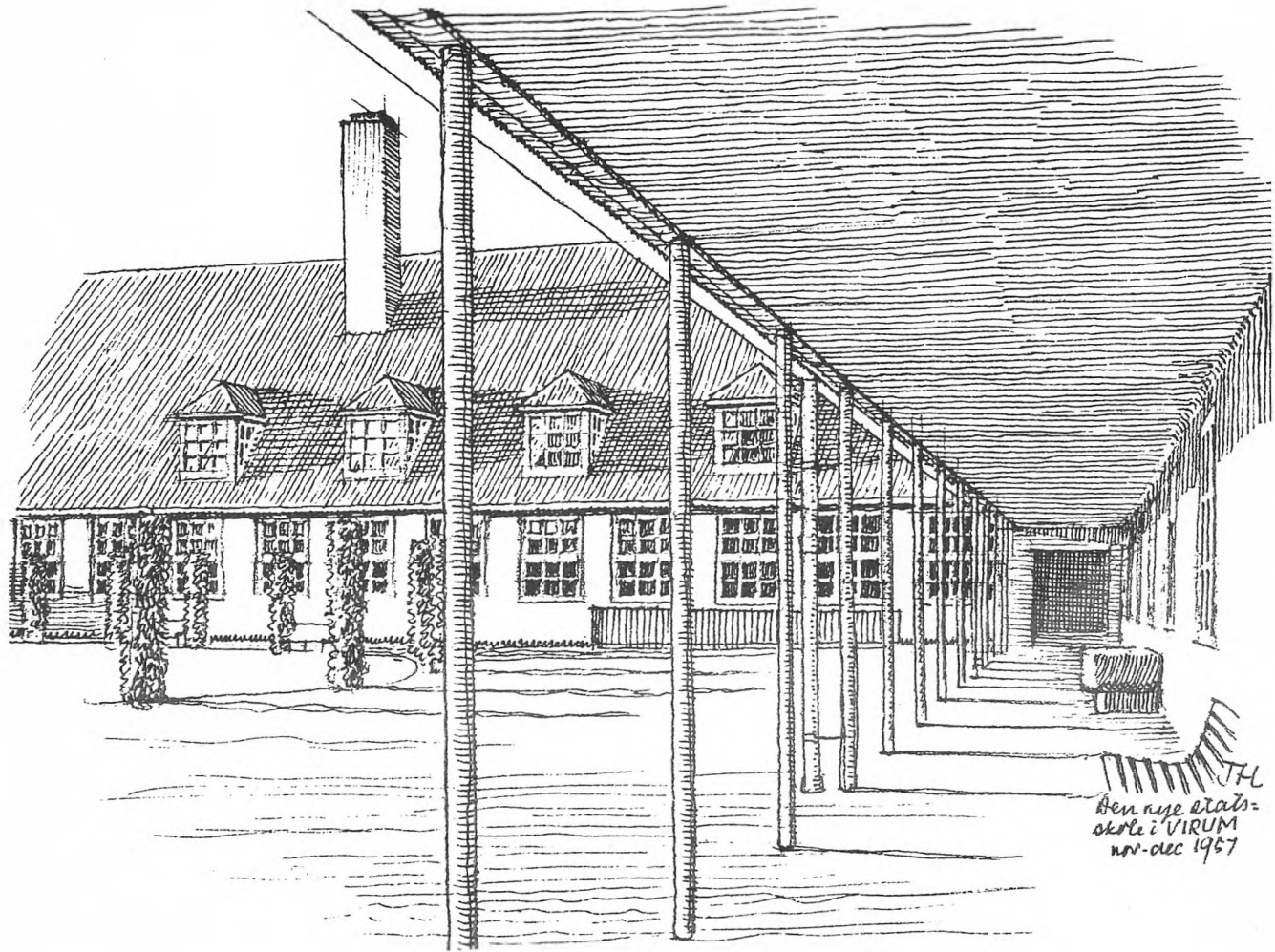

*En del af lærerkollegiet 1982 poserer i gårdhaven inden et lærerrådsmøde.
De glade ansigter skyldes ikke dagsordenens længde. Jens Hejrskov (øverst) har lige sagt noget morsomt.*

Ida Rasmussen	hist.	1957
Vibeke Rehfeld	da.	1977
Silja Renault	mus. - fr.	1973
Ruth Rønne	kemi	1963
Anne Settnes	fr. - eng.	1969
Ole Skjoldhøj	da. - rel.	1979
Vibeke Smith	id.	1982
Søren Toft	fys. - mat.	1982
Nina Vosbein	kemi	1981
Astrid Weis	mat.	1970
Jørgen Wenzel	eng.	1958
Jørgen Zeeberg	hist. - old.	1958
Jens Østergaard	mus.	1957

JHL
Den nye stats-
skole i VIRUM
nr-dec 1957

